

Житио Зорио

БР. 7-8 ТРИНАДЕСЕТА ГОДИНА 1939

СЪДЪРЖАНИЕ:

Боянъ	Боевъ.	*	*	Бѫдещето семейство.
г.				Междunaродната криза.
G. N.				Магеланъ — покорителът на моретата.
E.				Задъ дима и огъня.
П. М.				Въ епохата на нервите.
Б. Боевъ.		*	*	Елементарни астрологични комбинации.
D. Антонова и S.				Той е!
G. Nordmann.				Изъ нашия животъ: Разговоръ съ Учителя при
Буча Бехаръ.				Седемтѣ Рилски езера.
Д-ръ Алекси Карель.				Стихове
Отзиви, вести и книгописъ				Есень.
Du Maître.				Въ страната на мензитѣ.
				Влияние на душевните прояви върху органите
				La manifestation du Divin en l'homme.

SOMMAIRE

B. Boëv.	*	*	*	La famille de l'avenir.
G.				La crise internationale.
G. Nordmann.				Magellan — conquérant des mers.
E.				Au delà du feu et de la fumée.
P. M.				Dans l'époque des nerfs.
B. Boëv.	*	*	*	Combinaisons astrologiques élémentaires
D. Antonova et S.				C'est Lui!
G. Nordmann.				De notre vie: Entretien avec le Maître aux Lacs
B. Béhar.				de Rila.
Dr. Alexis Carel.				Vers.
Echos, nouvelles et livres nouveaux.				Automne.
Du Maître				Au pays des menzes.
				Influence des manifestations psychiques sur les
				organes.
				La manifestation du Divin en l'homme.

ЖИТНО ЗЪРНО

ГОД. XIII.

БР. 7—8

Бъдещето семейство

Иска ли човѣкъ да дойде до правилно разбиране на великитѣ закони въ Битието, трѣбва да разглежда живота въ неговитѣ естествени прояви. Запримѣръ, естествена проява на човѣка е да бѫде добъръ. Не е ли добъръ, това е неестествена проява, която натъква човѣка на хиляди противоречия. А всѣко противоречие се явява като резултатъ отъ неестественитѣ прояви въ човѣшкия животъ. Ако двама души не се разбиратъ, причината за това се крие въ тѣхнитѣ прояви, въ тѣхнитѣ неестествени действия. Ако членоветѣ на дадено общество не се разбиратъ, причинитѣ за това сѫ неестественитѣ прояви въ семейния животъ. Защото, ако майката и бащата въ едно семейство не се разбиратъ помежду си, не можете да очаквате разбиране и между членоветѣ на обществото. Сегашнитѣ общества сѫ построени върху основитѣ на семейството. Всѣки членъ на обществото е преди всичко членъ на нѣкое семейство, най-малката единица въ обществото. Следователно ако той въ семейството си не живѣе добре, нѣма да може да се прояви добре и въ обществото.

Невъзможно е да има съгласие между децата на едно семейство, ако между родителитѣ отсятствува съгласие и разбрателство. Какво виждаме днесъ? Майката и бащата водятъ дребни спорове за най-незначителни нѣща. Тѣхниятъ споръ се предава и на децата. При това положение, не може да става въпросъ за възпитаване на децата. Птицитѣ, въ това отношение, стоятъ по-високо отъ хората. Когато мѫтятъ яйцата си, тѣ живѣятъ въ пълна хармония. Докато си избератъ място за жилище, докато свиятъ гнѣздото си, между тѣхъ може да се яви нѣкаквъ споръ. Започнатъ ли, обаче, да мѫтятъ, всѣкаквъ споръ изчезва. Когато мѫтятъ яйцата си, тѣ постоянно пѣятъ.

И тѣй, понеже животъта на съвременнитѣ хора е построенъ върху семейството, ако основата на семейството е добра, цѣлиятъ човѣшки животъ ще бѫде добъръ. Ако, обаче, майката и бащата нѣматъ съзnanie за своята роль въ живота, и децата, които ще имъ се родятъ, ще приличатъ на тѣхъ. Майката и бащата трѣбва да родятъ такива деца, които да бѫдатъ полезни за семейството си, за обществото, за цѣлото човѣчество. Свѣтътъ се нуждае отъ благородни, възвишени души.

Днесъ свѣтътъ е пъленъ съ готовановци, които очакватъ да дойдатъ по-добри социални условия на земята, за да могатъ да ядатъ, да пиятъ и да се удоволствува. Земята, обаче, е училище, а не място на удоволствия. Не съзнава ли това човѣкъ, той ще попадне въ голѣми

разочарования, страдания и противоречия. Всъко удоволствие носи следъ себе си известни нежелателни последици. Когато хората на удоволствията започнатъ да изпитватъ лошите последици отъ безогледното задоволяване на своите желания, тѣ почти винаги протестираятъ: „Нима не трѣба да се живѣе!“ — Ала животъ и удоволствия сѫ две различни нѣща. Не може да се каже, че човѣкъ живѣе, ако мисли само за удоволствия. Сѫщо така не можемъ да наречемъ майка онази, която ражда престъпници. Жена, която ражда престъпници, е кърмилица на злото и престъплението, а не майка. Жената трѣба да биде майка, да ражда добри синове и дѣщери. Майката трѣба да ражда възвишени души, които да оправдаятъ идването си на земята. Само такива жени могатъ да се нарекатъ майки. Можете ли да наречете изворъ онзи източникъ на вода, отъ който извира мѫтна, нечиста течностъ? Изворъ наричаме онова, отъ което извира чиста, кристална вода.

Бѫдещето семейство ще се различава коренно отъ днешното. Въ него само майката ще бѫде на лице, а бащата ще бѫде далечъ отъ семейството. Той ще се явява по единъ путь въ месеца, като гостъ, като приятель. Но винаги, когато дойде между тѣхъ, той ще имъ носи нѣщо ново. Затова децата ще го очакватъ съ трепетъ. Стане ли въпросъ за баща имъ, тѣ ще иматъ свещенъ образъ за него. Той ще остане за тѣхъ като идеалъ, къмъ който се стремятъ. Той ще създава постояненъ импулсъ въ живота имъ, постояненъ стремежъ. На съвременнитѣ хора това положение може да изглежда невѣроятно, ала то попада на единъ великъ законъ въ Битието: проявленото, познатото въ свѣта е Майката; Бащата — „Отецъ“ — остава вѣчно скритъ.

Ето защо, въ бѫдещето, идейното семейство, непосрѣдствена връзка ще сѫществува само между майката и децата. При това, въ тия семейства ще се раждатъ само по две деца — синъ и дѣщеря. Тѣ ще бѫдатъ високо напреднали души, които ще помогнатъ на родителите си, ще работятъ заедно съ тѣхъ.

Сегашниятъ животъ на хората е преходна фаза къмъ съвършения животъ, който постепенно настъпва. Ако и въ бѫдеще хората запазятъ днешния редъ на нѣщата, ако и въ бѫдеще създаватъ семейства като сегашнитѣ, туй ще бѫде само праздно губене на време. Това могатъ да правятъ и невежитѣ. Разумнитѣ хора на бѫдещата раса, обаче, се отказватъ да раждатъ деца като Каина — отъ които днесъ гъмжи свѣта. Децата на новитѣ хора ще се отличаватъ съ чистота и светостъ. Тия деца ще носятъ благословение и за своя домъ и за близките си.

Тѣ сѫ които ще създадатъ бѫдещето общество, бѫдещия общественъ строй. А този строй и това общество сѫществуватъ вече. Това сѫ строятъ и обществото на ония човѣшки души, които сѫ завършили своето развитие на земята, обществото на светиитѣ, на ангелитѣ. Туй общество се отличава по това, че въ него цари пълно разбирателство и хармония. Въ него царува миръ, който е изразъ на единъ високо организиранъ, разуменъ животъ.

Боянъ Боевъ

Междunaродната криза

Въ природата царуватъ велики разумни закони, и всъко отклонение отъ тѣхъ носи страдания, а всъко съгласуване съ тѣхъ — преуспѣване и освобождение отъ ненужни страдания. Напр., физическото здраве на човѣка изисква чистъ въздухъ; ако той живѣе по-дълго време въ стая, чийто въздухъ е проникнатъ отъ влага, прахъ и пр., ще заболѣе. Този законъ важи и по отношение на духовния животъ. Важи за мислить, чувствата и постежпките на човѣка, защото тѣхниятъ свѣтъ е толкова реаленъ, колкото и физическиятъ. Важи и за живота на обществата, племената, народитѣ, раситѣ и на цѣлото човѣчество, защото и тѣ могатъ да се взематъ като колективни единици.

По-дълбоко погледнато, нали и отдѣлниятъ човѣкъ въ сѫщностъ представлява колективенъ организъмъ, понеже е съставенъ отъ безброй клетки? А всъка клетка сама по себе си представя единъ организъмъ. Даже нали има едноклетни организми? По сѫщия начинъ и едно общество, народъ или цѣлото човѣчество представляватъ единъ колективенъ организъмъ отъ по-висшъ разредъ. Така като се издигаме до колективни единици отъ все по-висшъ и по-висшъ разредъ, идваме до схващането за единството на живота.

А туй е именно новото схващане, до което се издига днесъ постепенно съзнанието на човѣчеството. Това е вече разширение на съзнанието.

Това ново схващане коренно се различава отъ старото схващане, споредъ което животът е разпокъсанъ, раздѣленъ. Разбира се, всъко схващане води къмъ особенъ начинъ на мислене, чувствуване и постежпване и къмъ особени резултати.

Споредъ старото схващане всъки народъ може да живѣе за себе си, може да има предъ видъ само личнитѣ си интереси и изгоди. А споредъ новото схващане за единството на живота, всъки индивидъ, всъко сѫщество представлява частъ отъ едно велико цѣло, и затова то не може да живѣе за себе си. То трѣбва да живѣе за интереситѣ на цѣлото, ако иска да благоденствува, да напредва.

Кое отъ тия две схващания е по-правдоподобно, по-вѣрно? Има два начина за отговоръ на този въпросъ: Първиятъ начинъ е чрезъ непосрѣдственото изследване, наблюдение и пр. А вториятъ начинъ е чрезъ изучаване резултатитѣ.

Можемъ да споримъ, кое схващане е по-вѣрно, можемъ да привеждаме философски аргументи въ полза на едното или другото схващане, но най-кжъсъ и ясенъ е вториятъ методъ: чрезъ изучаване резултатитѣ.

Нека разгледаме проявитѣ на съвременния животъ, това, което днесъ става около нась. На кое схващане е резултатъ всичко това? Безспорно, цѣлятиятъ днешенъ животъ е нареденъ възъ основа на старото схващане за отдѣлността, разпокъсаността на живота. Обаче, какви сѫ резултатитѣ, плодоветѣ отъ този начинъ на схващане? Какво виждаме около нась? Цѣлото човѣчество живѣе днесъ смазано отъ всевъзможни кризи и се гърчи всрѣдъ тѣхъ; навсъкжде виждаме дисхар-

монии, както въ живота на отдѣлния човѣкъ, тѣй и въ живота на общество, народитѣ и въ международния животъ. Въ последния особено ясно изпѣква днесъ взаимно недовѣrie, взаимно съперничество и борби. Много отрицателни прояви, много погрѣшни страни на днешната култура сѫ били до сега скрити, потенциални. Тѣ винаги сѫ съществували като възможности. Обаче, днесъ всички тия отрицателни скрити сили, действуващи досега въ дѣлбочинитѣ, сѫ излѣзви на повърхността и ги виждаме ясно и безпогрѣшно! Все по-ясна става погрѣшността на стария начинъ на схващане. Отъ днешнитѣ трагични последици се вижда, че то е било фалшиво, въ грубо противоречие съ природнитѣ закони.

Ето защо, налагатъ се нови пжтица. А новиятъ пжть — това е схващането за единството на живота. Споредъ него въ общочовѣшкия организъмъ всѣки индивидъ представлява клетка, а всѣки народъ — органъ.

Тогава по кой начинъ трѣба да се нареди животъта на обществата, народитѣ, раситѣ и на цѣлото човѣчество? По сѫщитѣ закони, които забелязваме въ растителния или човѣшкия организъмъ! Народитѣ трѣба да иматъ помежду си такива отношения, каквито иматъ органитѣ въ растителния или човѣшкия организъмъ. И тогава обществените и международниятъ животъ ще бѫдатъ въ съгласие съ природнитѣ закони.

Какво бѫдеще може да има единъ органъ, ако се изолира отъ живота на цѣлия организъмъ и почне самостоятеленъ животъ? Въ човѣшкото тѣло могатъ да се наблюдаватъ подобни процеси. Напр., нѣкои клетки въ човѣшкото тѣло могатъ да се индивидуализиратъ и да почнатъ да нарастватъ за себе си, безъ огледъ на интереситѣ на цѣлия организъмъ. Но това е вече болезнениятъ процесъ ракъ, който води къмъ смъртъ както индивидуализирания органъ, тѣй и цѣлия организъмъ.

Въ тѣлото на растението или човѣка всѣки органъ получава сокове отъ цѣлия организъмъ; всички други органи му сѫ полезни и необходими. И самиятъ той извършва функция, необходима за живота на цѣлия организъмъ.

Това се отнася и за народитѣ. Нѣкой народъ може — по своето съзнание и начина на живота си — да представлява коренитѣ на колективния, общочовѣшкия организъмъ, другъ — стеблото, трети — листата, четвърти — цвѣтоветѣ или плодоветѣ и пр. Обаче, всички сѫ еднакво ценни и необходими единъ за другъ. Нѣкой може да каже, че листата и цвѣтоветѣ сѫ на по-почетно място. Обаче, въ сѫщностъ, както тѣ не могатъ безъ коренитѣ, тѣй и последнитѣ — безъ тѣхъ. Органитѣ, поставени на по-скромно място, сѫ толкова важни, както и органитѣ, поставени на почетно място.

Сравнени съ човѣшките органи, нѣкой народъ представлява черния дробъ на космичния, колективния човѣкъ, другъ — сърдцето, трети — бѣрецитѣ, четвърти — бѣлия дробъ, другъ — ржцетѣ или краката и пр. Даже космичната биология опредѣля точно мястото и функцията на всѣки отъ съвременнитѣ народи въ колективния общочовѣшки организъмъ.

Подобно на органитѣ въ организма, никой народъ не може да напредва, ако не получава сокове отъ всички други народи.

Ние не виждаме ли ясно, какъ народите ставатъ все повече необходими единъ за другъ? Това се вижда ясно не само въ икономичния животъ, но и въ по-висшите области на живота. Гениятъ на единъ народъ може да дойде до особени открития въ науката, техниката, може да роди специфични философски принципи, пророци, апостоли, нови идеи, които после се разпространяватъ и ставатъ достояние на всички други народи. Каква голѣма загуба би било за човѣчеството, ако усилията на всѣки народъ не се влѣятъ въ общочовѣшкото културно творчество? Напр., колко много би загубило човѣчеството, ако шведите не биха дали на човѣчеството творчеството на своите музиканти, философи, мистици, писатели, поети, учени и пр.? Сѫщото е вѣрно и по отношение на италианския народъ, испанския, белгийския и пр.

Има и други зависимости между народите, които не сѫ така очебийни, но не сѫ по-малко важни. Тѣ се разглеждатъ въ окултната наука. Всѣки народъ е специфиченъ трансформаторъ на космичните енергии, които после препраща на всички други народи.

Отъ горното следва, че всѣки народъ си има особена мисия, която е въ връзка съ предназначението и живота на цѣлото човѣчество. И колкото по-добре изпълни той своята мисия, която зависи отъ мѣстото, което заема въ цѣлокупния организъмъ и отъ силите, съ които разполага, толкова по-полезенъ и цененъ ще бѫде за цѣлия организъмъ.

И ако единъ народъ по своя вина или по вѣнчни причини не може да изпълни своята мисия, съ туй губи цѣлото човѣчество, спъваше развието му. То губи нѣщо, което никой другъ народъ не може да запълни. И ако нѣкои съ насилие или другояче попречатъ на единъ народъ да изпълни мисията си, съ това тѣ сѫ отговорни за бѫдещето на цѣлото човѣчество.

Въ хармония съ природните закони е не международното съперничество, а международното сътрудничество. Идеята, която сега трѣбва да се разпространява е, че народите сѫ органи на общочовѣшкия организъмъ — че тѣ образуватъ едно цѣло.

Отъ това следва следното:

Всѣки народъ трѣбва да се освободи поне отчасти отъ своя egoизъмъ. По-силните народи трѣбва да помогнатъ на по-слабите народи. Това е новото схващане, на което принадлежи бѫдещето, и то непременно ще се наложи на човѣчеството. То усрѣва въ съзнанието му, защото е въ хармония съ сегашната фаза въ развода на човѣшкото съзнание. И този принципъ на международна солидарност и взаимопомощ ще може да се осъществи по механиченъ начинъ. Той трѣбва да дойде чрезъ новото разбиране на живота като единство. Иначе, даже и ако се локализиратъ нѣкои войни по едни или други причини, то въ бѫдеще пакъ ще сѫществуватъ причини за нови катастрофи.

Този международенъ водовъртежъ, въ който човѣчеството влиза сега, е резултатъ на миналото — на миналите погрѣшни мисли, чувства и постѣжки на народите. Днешното хаотично положение е жетва на дълбокото минало. А сегашните нови идеи — сегашните творчески мисли, чувства и постѣжки — сѫ сеитба за бѫдещето.

Всѣка мисъль на новото време, всѣка мисъль за обединение, за хармония, е сеитба на ново красиво, свѣтло бѫдеще.

Нека всѣки човѣкъ на новите идеи стане мощнъ центъръ, свѣтло

огнище, отъ дето да се изиращатъ въ свѣта обновителни, свѣтли идеи за миръ, разбирателство, сътрудничество и подпомагане между народите, за общочовѣшко братство! Това ще бѫдатъ свѣтли лѣчи, които ще излизатъ отъ хиляди души и ще напълнятъ земята, ще я обгърнатъ отъ вси страни, ще я препашатъ въ всички посоки, ще създадатъ нова вълна, новъ потикъ, нови усилия въ по-буднитѣ души, ще събудятъ свѣтли надежди и ще удесеторятъ силитѣ на борците за новия денъ. Тѣ ще ускорятъ и реализирането му!

И милиони души, пръснати по цѣлата земя, обезвѣрени, обездѣдени, изгубили всѣка вѣра въ бѫдещето на човѣчеството — наблюдавайки това, което става днесъ въ свѣта — ще просвѣтнатъ, окрилени съ нови надежди, съ нови сили! Тѣзи свѣтли струи, пратени по цѣлата земя, ще посетятъ милиони души, които сѫ били въ тѣмнина и ще имъ занесатъ една радостна вѣсть! И въ тѣхъ ще стане просвѣтление, едно вжтреенно озарение, ще възприематъ една нова свѣтлина и ще посветятъ всичкитѣ си сили за нейното тѣржество въ свѣта.

Констатира се, че при всѣка мисъль човѣшкиятъ мозъкъ изпраща въ всички посоки мислителни радиовълни съ бѣрзина по-голѣма отъ обикновенитѣ радиовълни и много по-кѣси. А знае се, че по-кѣситѣ вълни сѫ по-бѣрзи, съ по-голѣма прониквателна сила и съ по-мощно действие. Тия мислителни радиовълни препасватъ цѣлата земя нѣколко пѫти за по-малко отъ една секунда! И когато човѣкъ всѣки денъ подхранва и изпраща отъ себе си идеитѣ на международно братство, той праща въ пространството възродителни сили, които нѣма да останатъ безъ резултатъ!

Така ние можемъ да ускоримъ онia процесъ на предстоящето велико възраждане и събуждане на съзнанието, на красивото тѣржество и освобождение на Духа отъ всички вериги, които сѫ го спъвали презъ вѣковетѣ!

И чрезъ работата на хиляди и хиляди такива лжезарни дейни центрове на пробудени души се образуватъ възродителни струи, които се сливатъ въ едно мощно, свѣтло течение, което ще ржководи духовната атмосфера на човѣчеството, ще премахне всички останки отъ старитѣ криви схващания и методи, ще внесе смекчение на положението, едно хармонизиране и ще подготви пѫтя за новата свѣтяща раса на любовъта!

И онia народи, които първи подематъ инициативата за побратимяване на народите, за взаимно сътрудничество, тѣ ще бѫдатъ на чело на новата култура, която иде — ще бѫдатъ авангардъ на общочовѣшкото семейство.

Каквito и събития да има, каквito и тѣмни облаци да надвиснатъ на небосклона, каквito и вихрушки да се извиятъ надъ многострадалната земя, нека всички, които живѣятъ съ новите идеи въ душите си, чито души копнѣятъ за единъ свѣтълъ денъ, да бѫдатъ бодри, пълни съ свѣтли надежди! Нека да не губятъ вѣра въ красивото, чистото, което грѣе като вжтреенно сълнце съ неугасима свѣтлина въ човѣшките души и което ще ги изведе до жадуваниетѣ върхове!

Новото ще дойде по сѫщите неотмѣнни закони, които действуватъ въ цѣлата разумна природа!

Това ново схващане може да дойде по два начина:

То може да дойде съ тихи стжпки, като нѣжната утринна зора следъ тъмна ноќь — чрезъ пробуждане на човѣшкото съзнание по естественъ начинъ.

Но то може да дойде и по пжтя на страданията, по пжтя на една горчива опитност. И тия страдания тогава нѣма да бждатъ нѣщо фатално, нѣщо наложено отъ външни сили, но тѣ ще бждатъ просто като логическо последствие на пogrѣшния пжть и пogrѣшните методи, които е употребявало човѣчеството.

Идва една нова култура. Съ страдания или безъ страдания, но тя идва. Дали чрезъ естествено пробуждане на съзнанието или чрезъ страдание, но тя ще дойде.

Ако тя не дойде по естественъ начинъ, тогава човѣчеството поради пogrѣшните си схващания има опасностъ да мине презъ долината на сълзитѣ, презъ пустинята на разорението, презъ димящи развалини, презъ една всемирна катастрофа, и пакъ ще се пробуди. И тогава, всрѣдъ най-голѣмите страдания и терзания, съзнанието на човѣчеството ще се озари съ една нова свѣтлина и то ще каже:

„Сега виждамъ ясно нѣщата! Колко съмъ се лъгалъ! Колко е ясно, че всички народи трѣбва да се схващатъ като членове на едно велико семейство, и колко тогава животътъ би станалъ и по-лекъ, и по-радостенъ, и по-щастливъ, и по-красивъ! И тогава за всички народи ще има просторъ, въздухъ, слѣнци и всички културни блага! Сега разбирамъ, че щастието на единъ народъ не изключва щастието на всички други народи на земята. Напротивъ, за щастието на единъ народъ е ценно и необходимо щастието и благоденствието на всички други народи, защото всички тѣ сѫ клони на едно и сѫщо велико дърво на живота!“

Колко би било желателно това пробуждане да дойде по естественъ начинъ, за да се смекчи по правиленъ начинъ сегашното трудно положение на човѣчеството и да се избѣгнатъ излишни страдания!

Но въ всѣки случай изгрѣва ново слѣнце въ съзнанието на хората, и то ще промѣни коренно външния обликъ на земята. Ще я превърне отъ долина на сълзитѣ въ място на братството и радостта. Слѣнцето ще грѣе по-ярко, цветята ще бждатъ по-благоуханни, небето — съ по-красивъ синъ цветъ и сърдцата — по-топли!

Магеланъ — покорителът на моретата

„Въ начало бѣха подправкитѣ.“ Така започва Стефанъ Цвайгъ хубавата си книга „Покорителът на моретата“, въ която се опитва — по скждни документи — да възсъздаде образа на човѣка Магеланъ и неговия подвигъ. Въ що собственно се състои този подвигъ, въ основата на който е лежала материалната подбуда да се завладѣятъ за испанската корона прочутитѣ въ онова време Молукски острови, отъ Малайския архипелагъ, които били наречени „Острови на подправкитѣ“: на черния пиперъ, на карамфилата, на мускатовия орѣхъ, на джинджифила, канелата и на още редъ други лѣчебни растения и ароматични вещества? Може би на днешнитѣ хора ще се стори странно, че по онова време тия подправки сѫ се ценѣли така високо и че сѫ станали външенъ поводъ за толкова мореплавателски подвизи, за толкова ценни географски открития, които сѫ обогатили преди всичко познаващия духъ на човѣка. Какъвто и да е отговорътъ на този въпросъ, ала исторически фактъ е, че въ първите вѣкове на второто хилядилѣтие отъ християнската ера, никой търговски артикулъ не е билъ така високо цененъ, както скждитѣ „especeria“. Като че ли, както казва Цвайгъ, мириසътъ на тия източни цвѣтове е упоилъ по магиченъ начинъ душата на Европа. Може би, забелязва той, тия ароматни вещества сѫ упражнявали такъвъ хипнотиченъ чаръ било поради далечния си произходъ, било поради рѣдкостта и екзотиката си, било най-сетне поради скжлата си цена. Разбира се, материалната причина за скжлата цена на тия подправки е била мжното имъ и свързано съ безброй рискове и опасности пренасяне отъ Малайския архипелагъ до Европа. Защото презъ онния далечни времена, както правдиво забелязва Цвайгъ, „Изтокътъ лежи тѣй далечъ отъ Запада, и какви опасности и прѣчки имать да преодоляватъ изъ пхтя си корабитѣ, керванитѣ и колитѣ! Каква одисея има да изтърпи всѣко отдѣлно зърно, всѣки отдѣленъ цвѣтъ, докато стигне отъ зеления храстъ въ Малайския архипелагъ до продавницата на европейския търговецъ. Сама по себе си никоя отъ тия подправки не е нѣкаква рѣдкость. Напротивъ, отвѣдъ, въ другата половина на земното кълбо, канелата, карамфилата, мускатовитѣ орѣхи и пиперовитѣ хрести растатъ въ Тидоръ, въ Амбойна, въ Банда и въ Малабаръ, сѫщо така буйно и свободно, както у насъ бодилитѣ, и единъ квинталъ отъ тѣхъ струва въ Малайските острови не повече отколкото, въ Европа, една гриба съ върха на ножа.“

При това, по дѣлгия си пхть, скжлоценната стока, ако е смогвала да се отърве отъ бури, тайфуни и пирати, или отъ пиратитѣ на пустинята — бедуинитѣ, не е могла да се освободи отъ тежкитѣ налози, съ които сѫ я товарили владѣтелитѣ на онния земи, презъ които е имало да премине. Но макаръ че стоката е минавала най-малко презъ дванадесетъ ржци, които сѫ изтисквали доволно златенъ сокъ отъ нея, търговията съ подправки и лѣковити растения въ срѣдневѣковието е била най-доходна отъ всички. Понятно е тогава, дето европейцитѣ сѫ хвърляли погледи пълни съ умраза и гнѣвъ къмъ Египетъ и Сирия, кѫдето Исламътъ бѣ поставилъ непристъжна преграда между Индия и Европа. Понятно е, дето сѫ искали да се освободятъ отъ унизителния и съсипателенъ надзоръ на Ислама, упражняванъ надъ тѣхната търговия съ Изтоца. И съ право изтѣква Цвайгъ, че „кръстоноснитѣ походи не

съ били само единъ мистично-религиозенъ опитъ да се изтъръгнатъ светиците мъста и Божия гробъ отъ ръцетъ на невѣрнициците. Тая първа европейска коалиция е представяла едновременно първото логично и целесъобразно усилие да се пробие тая преграда и да се направи източната търговия свободна за Европа, за християнството. И понеже тоя ударъ не сполучилъ, понеже Египетъ не могълъ да бѫде изтъръгнатъ отъ мохамеданите, и Исламътъ продължавалъ да държи затворенъ пътъ къмъ Индия, по необходимостъ се е родило желанието да се намѣри другъ, свободенъ, независимъ пътъ къмъ Индия.“

Спрѣхъ се повече върху историята на подправките, за да изтъкна стопанските и политически предпоставки на великите географски открития презъ 15 и 16 вѣкове. Защото, макаръ въ основата на великите открития да лежи вродения стремежъ у човѣка да познае непознатото и волята за подвигъ у героичните натури, макаръ духовните придобивки за човѣчеството отъ тия открития да съ неоценими, макаръ да съ разширявали твърде много духовния му кръгозоръ, тѣ надали биха се осъществили, ако чисто материалниятъ интересъ, стремежътъ къмъ материални придобивки не имъ дадѣше последния тласъкъ. Разбира се, не това е движело волята за подвигъ у конкистадорите, не то е възбудило фантазията на ония дръзки мечтатели, които съ се осмѣявали да се противопоставятъ на твърденията на най-голѣмите космографски авторитети по онова време — Птоломей и неговите тълкуватели. Защото следъ като бива откритъ морски пътъ отъ Португалия за Индия, който заобикаля крайбрѣжието на Африка, нанася се смъртенъ ударъ на авторитета на Птоломея — този „geographus maximus“, този непогрѣшимъ папа на земезнанието. Съ откриването на тоя пътъ е била преодоляна една отъ най-голѣмите заблуди на Птоломея и неговите почитатели — заблудата, че Африка достига до Южния полюсъ и е свързана съ terra australis, безъ да има какъвъ-годе морски протокъ между тѣхъ. Мечтателите-космографи ставатъ по-смѣли, а у конкистадорите укрепва волята за откриване на нови птища и нови земи. Очевидно, нѣщо е било видѣто, прозрѣто съ окото на интуицията отъ нѣчии будни умове по онова време, за да се роди такава увѣреностъ и у краle, и у търговци, па и у пѣстрата сгънти авантюристи, които главно съ образували екипажа на дръзките флоти, предприемащи опасни морски походи презъ непознати океани. Защото краletъ и тѣхните съветници надали биха се решили да съоръжаватъ флоти на мореплаватели като Магелана, устремени къмъ неизвестното, ако не се надѣваха да получатъ взаимна стократно повече — териториални придобивки за короната и увеличаване стопанската и политическа мощъ на държавата. Търговци-спекуланти, отъ друга страна, не биха хвърляли парите си на вѣтра, ако не се надѣваха да получатъ лъвския пай отъ тия, макаръ и рисковани, предприятия. Случаятъ съ Магелановия походъ блестящо потвърждава, че смѣтките имъ наистина съ излизали прави. Отъ петътъ кораба, съ които тръгва Магеланъ отъ Севиля, се връща следъ тригодишно бродене изъ непознати води, само единъ — връща се съ „скърцащи стави, бавенъ и моренъ, влечейки се съ сетни сили по водите.“ Отъ цѣлия екипажъ — 265 души смѣлци, изпоизмрѣли най-вече отъ гладъ презъ време на похода, слизатъ на испанския брѣгъ всичко на всичко 18 души, грохнали, разнебитени, мъкнещи се като сѣнки отъ умора и

продължително гладуване. Но тъ носятъ на своята „Виктория“ чакъ отъ Молуките съжалоцено бреме — петстотинъ и двадесет квантала (около 26 тона) подправки. Товарът на тоя корабъ е напълно достатъченъ, за да покрие загубата на другите четири кораба, защото не само плаща разносните на предприемачите, които бъха съорганизатори на флота, ами дава и една чиста печалба отъ петстотинъ златни дуката. Както виждате, смѣтката на търговията и тукъ е излѣзла права, ма-каръ въ тая смѣтка да не влиза загубата на повече отъ двеста човѣшки живота, на първо място — тоя на Магелана!

Винаги едно голѣмо предприятие, едно голѣмо събитие изисква сътрудничеството на всички сили, които действуватъ въ живота на земята — и духовни, и физически. Въ него трѣбва да взематъ участие и най-идеалните пориви, и най-безкористните подбуди, и най-отвлечените замисли, и най-фантастичните кроежи, и трезвите изчисления, и зрѣлото обмисляне, и разумното използване на цѣлия миналъ и сегашенъ опитъ, и майсторската сръчностъ, но и користните смѣтки за предобивъ и печалба, и тайните амбиции, и зависти, и козни, и интриги, и борби. Въ него трѣбва да взематъ участие както силите на доброто, така и силите на злото. И фактъ е, че колкото по-голѣмо е едно събитие, колкото по-мощно влияние упражнява върху развитието на човѣчеството, толкова по-голѣма и по-безпощадна е при него борбата между злото и доброто, толкова отъ по-остри противоречия е изтѣкано, толкова по-резки дисонанси прозвучаватъ въ него, но и толкова по-дивни хармонии ги разрешаватъ. Защо това е така, никой досега не е отговорилъ на този въпросъ. Никой, защото най-мѣдритъ, които най-тѣнко познаватъ пълната съ дисонанси музика на земния животъ и най-майсторски умѣятъ да ги разрешаватъ, най-вече мѣлчатъ по това. Най-многото — тъ отговарятъ съ парадокси, съ афоризми или притчи. Не отговорили на единъ подобенъ въпросъ и Христосъ съ притчата за плевелите, които трѣбва да бѫдатъ изтрягнати и изгорени отъ жътварите, чакъ когато настѫпи жътва?

Ако проследимъ и подвига на Магелана, великото откритие, което той направи, ще видимъ, че то е изтѣкано отъ най-остри противоречия, че е проникнато отъ единъ жестокъ трагизъмъ. И ако азъ се спрѣхъ на неговото дѣло, изнесено така хубаво въ книгата на Цвайга, сторихъ го, за да го взема като илюстрация на изказаните по-горе мисли.

Що извѣрши собствено Магеланъ? Прѣката му цель е била да намѣри по-правъ и по-кратъкъ путь презъ Атлантическия океанъ за „Островите на подправките“, които е искалъ да завладѣе за испанская корона. По онова време Америка, позната вече, е била считана за непреодолима преграда между Атлантически и Тихи океанъ. Смѣтало се е, че нѣма протокъ, който да ги свързва, че нѣма, следователно, проходъ къмъ ония води, кѫдето се намиратъ Молукските острови, и които — по-далечъ — миятъ брѣговете на Индия. Магеланъ, обаче, е твърдѣлъ, че има такъвъ протокъ, и че той го знае съувѣреностъ. Този тъменъ, неизвестенъ до тогава морски капитанъ, отринатъ отъ краля на Португалия, неговата родина, за която до тогава е лѣль кръвта си, и на която е желалъ да подари плода на своя подвигъ, отива въ Испания, добива възможностъ да се яви при нейния кралъ, комуто заявява съ патоса на пророкъ: „Има протокъ между Атлантическия и Тихи

океани. Азъ го зная, зная точно мястото му. Дайте ми флота, и азъ ще ви го покажа. Не само това, но като плавамъ отъ изтокъ къмъ западъ, ще обиколя цѣлата земя“.

Работитѣ, по едни или други причини, колкого рационални, толкова и ирационални, се стекли така, че дали възможност Магелану да осъществи смѣлия си проектъ, да предприеме своя смѣлъ походъ къмъ незнайното, да предприеме първото кръгосвѣтско пътешествие.

Подвигътъ му успѣва. Прочетете книгата на Цвайга, за да видите, следъ какви трудности, прѣчки, борби и съпротивления, той достига своята първа цель — откриване на протока. Защото, нищо не е пощадило Магелана: ни прѣчкитѣ и кознитѣ на неговитѣ съюзници, които искали всѣкакъ да осуетятъ неговия проектъ, още въ началото, при съоржаване на неговата флота, ни спѣнкитѣ, които му правѣли на всѣка крачка испанскитѣ кралски чиновници, ни тайната вражда на капитанитѣ — испанци, които кралскиятъ дворъ му наложилъ като надзорници, унижаващи неговото адмиралско достойнство, ни по-сетне бунтътъ на сѫщите тия капитани край брѣзоветѣ на Америка, въ най-мжчителнитѣ мигове на неговия животъ — когато, не намѣрилъ многожелания протокъ тамъ кѫдето го очаквалъ, изпадналъ въ мрачна неизвестностъ, той е събиралъ сетнитѣ сили на своята покрусена надежда и на своята конквиистадорска воля, за да дири и намѣри на всѣка цена блѣнувания протокъ. Не сѫ го пощадили ни буритѣ, ни мразоветѣ, ни остритѣ лишения, ни гладътъ — най-страшниятъ отъ всички врагове — който е превръщаъ въ жалки призраци здравите мжже, образуващи неговия екипажъ. Не сѫ го пощадили и моралнитѣ страдания отъ страшната картина, когато е гледалъ, какъ се тосятъ единъ следъ другъ неговитѣ моряци, загубени въ безкрай на водната пустиня на своитѣ жалки рибарски корабчета, съ съзнатието, че въ течение на много, много дни не ще срещнатъ да се мѣрне корабно платно, че сѫ самъ сами всрѣдъ водната пустошь, изложени на хиляди опасности отъ всички стихии. И плавайки така, безъ никаква храна, освенъ вкаменения сухаръ и гранясалата солена сланина, а напоконъ — и безъ тѣхъ — безъ никакво питие, освенъ вмирисаната топла вода въ буретата или събраната отъ дъждъ, безъ никаква свѣтлина нощемъ, Магеланъ е тръпнѣлъ при мисъльта, че тѣ ще измратъ, може би, отъ гладъ единъ следъ другъ или ще бѫдатъ погълнати отъ водната бездна при нѣкоя буря.

Но походътъ на Магелана се увѣнчава съ успѣхъ. Нали поне единъ отъ петътѣ кораба на неговата флота — малката „Виктория“ — полуразнебитена се довлича следъ три години въ Севиля, и нали 18 души отъ неговата смѣла дружина слизатъ на испанска земя съ една безспорна придобивка за човѣчеството: земята е обиколена по море, земята, следователно, е кълбо!

Тъкмо въ това откриване на протокъ между Атлантически и Тихи океанъ, именно „Магелановия протокъ“, (едничкото географско название, което днесъ напомня безсмѣртното дѣло на Магелана), тъкмо въ това обикаляне на земята седи подвига на смѣлия мореплавателъ и неговото значение за цѣлото човѣчество. „Вестъта, пише Цвайгъ, за благополучното завръщане на осемнадесетътѣ моряци се разнася съ огненъ размахъ надъ цѣла Европа, като възбужда отпървомъ безмѣрно

удивление, а после и безмъренъ възторгъ. Следъ Колумбовото пътешествие никое друго събитие не бѣ така развълнувало свѣта. Сега вече е сложенъ край на всѣка неувѣреностъ. Съмнението, този най-жестокъ врагъ на човѣшкото знание, е победено на географското поле. Откакъ единъ корабъ излиза отъ пристанището на Севиля, и пътувайки все направо, се връща отново въ сѫщото пристанище, вече е неизборимо доказано, че земята е кълбо, което се върти около себе си, и че всички морета сѫ свързани въ едно единствено море. Космографията на гърци и римляни е окончателно надмогната, веднъжъ завинаги е свършено съ твърденията на църквата и съ нелепата басня за антиподитѣ, които ходятъ по главитѣ си. Установенъ е за вѣчни времена обема на земята и съ това е спечелена най-сетне известна мѣрка за земния свѣтъ. Други смѣли откриватели биха могли все още да допълнятъ нѣкои подробности на земната картина, но основниятъ ѝ образъ е даденъ отъ Магелана. Сега земята е една неограничена областъ, и човѣчеството завоюва тази областъ. И поколѣнието, което преживѣва щастливо и опиянено този превратъ въ схващанията за пространството, станалъ въ течение на единъ човѣшки животъ, чувствува: започнало е едно ново време, Новото време“.

Магелану, обаче, не е уречено да вкуси отъ плодовете на своя трудъ. Тъкмо когато е вече осъществилъ дѣлото, за което душата му така жадно е купиѣла години наредъ, когато е намѣрилъ западния путь къмъ Индия, напразно търсень отъ Колумба, Веспучи, Кабо, Пинсонъ и безброй други мореплаватели; когато е открилъ води и земи, които никой преди него не е виждалъ, когато е преплувалъ благополучно, като пръвъ европеецъ, а негли и като пръвъ човѣкъ презъ всичките времена, единъ новъ, величественъ океанъ — Тихия, когато на путь за Молукските острови, се натъква на Филипините и ги завладява за императора Карла, като основава и за себе си царство, защото съгласно договора му съ императора, нему се падатъ два нови острова, въ случай че открие повече отъ шесть; когато следователно той, който е билъ довчера беденъ авантюристъ, отчаянъ и предъ прага на гибелъта, ставаadelantado, губернаторъ на собствена земя, съдружникъ за вѣчни времена въ всички печалби, които ще текатъ отъ тия нови колонии, а съ това и единъ отъ най-богатитѣ хора на земята; когато ще се върне назадъ въ Испания, презъ другата половина на земята, по така добре познатия му путь презъ Индия и носъ Добра Надежда, като победителъ, като богатъ човѣкъ, като „аделантадо“ и губернаторъ, съ лавровъ вѣнецъ на главата, съ вѣнца на бѣсмѣртието, тъкмо, съ една речь, когато е предъ прага да осъществи всичко, за което е блѣнувалъ, Магеланъ загива. При това той свършва живота си така жалко, така безмислено. При една военна демонстрация, въ която искалъ да покаже необорната сила на бѣлитѣ, и която излѣзла несполучлива, при една жалка схватка съ орда голи диваци, той бива убитъ, а тѣлото му отвлѣчено отъ тѣхъ всрѣдъ вой и бѣсни крѣсьци, за да се подгавятъ съ него.

Така жалко загива единъ отъ най-голѣмитѣ мореплаватели на земята. И него постига трагичната орисъ на другитѣ голѣми конкистадори, макаръ и въ друга форма. Ако единъ Колумбъ се връща въ Севиля, окованъ въ вериги, ако Кортесъ пада въ немилостъ, ако

Пасаро бива умъртвенъ, ако Нунесъ де Балбоа, откривателъ на южното море, бива обезглавенъ, ако Камоенсъ, борецът и поетът на Португалия, бива наклеветенъ отъ дребнави провинциални чиновници и прекарва, подобно великия си събрать Сервантеса, месеци и години въ единъ затворъ, който по нищо не се различава отъ торна яма; ако за върналитъ се назадъ войници и моряци, които съ завладѣли за испанското кралско съкровище скъпоценностите на Монтецума и златото на Инките, биватъ посрещнати съ черна неблагодарность въ родния си край, и като просеци и инвалиди, неджави, мръсни, въшкави, съсиани отъ треска, скитатъ изъ пристанищните улици на Кадикъ и Севиля; ако никой отъ конквистадорите не става управителъ на новите провинции, а ставатъ такива ония дворцови търти, които никога не съ напускали спокойния кралски дворецъ, и които съ ловка ръка съ си присвоявали богатствата, за които други съ лъяли кръвта си по бойните полета — можелъ ли е Магеланъ да се надъва, че него го очаква по-друга сѫдба?

И наистина, другъ получава почестите и славата, които се припадатъ Магелану, защото „свѣтътъ, както казва Цвайгъ, възнаграждава последния, щастливеца, който завършва единъ подвигъ и забравя всички ония, които го подготвятъ и правятъ възможенъ чрезъ своя духъ и своята кръвь. Тъкмо оня, който искаше да попрѣчи въ решителния мигъ на Магелановото дѣло, бившиятъ бунтовникъ противъ Магелана: Себастиянъ дель Као, обира всичката слава, всичката честь, всички почести. Още по-непонятна става несправедливостта чрезъ награждането и на оня Еставаонъ Гомесъ, който дезертира въ Магелановия протокъ, като лиши Магелана отъ най-богато снабдения съ хранителни припаси корабъ, и който бѣ разправялъ предъ съда въ Севиля, че не е билъ намѣренъ никакъвъ проходъ, а само единъ отворенъ заливъ; тъкмо този Еставаонъ Гомесъ, който така дръзко бѣ отричалъ Магелановото откритие, получава благородническа титла за заслугата, че „като водачъ и главенъ пилотъ е намѣрилъ протока“. Всичката слава, цѣлиятъ подвигъ на Магелана бива по нѣкаква злоба на сѫдбата приписанъ тъкмо на ония, които най-ожесточено се бѣха опитвали презъ време на пътешествието да попрѣчатъ на неговото жизнено дѣло“.

Не излизатъ ли по-честити поне неговите наследници? Не получаватъ ли, споредъ договора, неговите потомци една пета част отъ всичките печалби? Не ставатъ ли неговите внучи и правнуци наследствени управители на новооткритите острови? „Не, отговаря Цвайгъ, никой не наследява нищо отъ Магелана, защото никой отъ неговата кръвь не е вече живъ. Презъ тридѣйни години умиратъ следъ него и жена му, и двамата му невръстни сина. Нито братъ, нито племенникъ, нито какъвъ да е кръвенъ роднинъ нѣма на лице, за да носи Магелановия гербъ: никой, никой, никой!“

Всички, съ които Магеланъ е билъ свързанъ, които съ му помогнали, които съ му останали върни, биватъ безмилостно затрити отъ сѫдбата. „Себастианъ дель Као, който бѣ се дигналъ противъ него, получава всичката слава на върните, на мъртвите и всичката печалба“. (Цвайгъ). Ала не стига тоя личенъ трагизъмъ, той съкашъ преследва и неговото дѣло. Дори и подвига, за който Магеланъ пожертвува живота си, и той съкашъ изглежда напразно извършенъ, защото не постига

прѣката си цель. Завладѣването на Островите на подправкитѣ, което той започва като героиченъ подвигъ, завѣршва като жалка търговска сдѣлка — Молукскитѣ острови не оставатъ на Испания, защото императоръ Карлъ ги продава на Португалия за 350,000 дуката. Не само това — Магелановиятъ протокъ съвсемъ не става онзи путь къмъ Западъ, каквъто го е мечтаелъ Магеланъ. Поради страшнитѣ бури, които вилнѣятъ въ него, поради рисковетѣ, които съпроводжда плаването по него, той скоро бива напуснатъ и дори забравенъ още през живота на сѫщото поколѣние. Днесъ той сѫщо е напълно занемаренъ — Панамскиятъ каналъ, много по-удобенъ и безопасенъ, играе ролята на връзка между Атлантика и Велики и Тихи океанъ.

Защо бѣ тогава подвига на Магелана? Защо ни една отъ ония непосрѣдствени цели — и лични негови, и на Испания — не бидоха постигнати? Като че ли неговиятъ подвигъ е ималъ чисто духовенъ смыслъ — за пръвъ путь човѣчеството, следъ като единствениятъ оцелѣлъ корабъ отъ неговата флота, воденъ и следъ смѣртъта му отъ неговия духъ и неговата воля, обикаля земята, обхваща последната въ своето съзвание като една действителна, а не само хипотетична сфера. Какво велико освобождение за човѣшкого съзнание е било това, какви мощнни творчески сили е освободило въ душата на човѣчеството, каквъ устремъ за овладѣване на земята и за разширение е породило, за туй свидетелствува Новото време, което настѫпва следъ това.

Магеланъ е, който съ своя безсмѣртенъ подвигъ удря печать на своето време. И защото неговото дѣло има преди всичко духовно значение, загова негли и сѫдбата така безпощадно го лишава отъ всички материални плодове, които то е донесло. Той, достойниятъ избранникъ на сѫдбата, получава онова, което сѫ получавали на земята отъ памтивѣка най-голѣмитѣнейни синове, и което външно завѣршва съ най-остри противоречия и най-голѣмъ трагизъмъ.

Защо, ще попитатъ мнозина, трѣбваше да завѣрши Магеланъ така жалко живота си? Защо други — недостойнитѣ — обраха неговитѣ лаври и си присвоиха неговата печалба? Защо, защо, и още десетки защо? Ала всрѣдъ дисонанситѣ, които прозвучаватъ отъ тия защо, и които така гѣсто изплитатъ Магелановото дѣло, прозвучава единъ мощнъ заключителенъ акордъ, който дава сѣкашъ конечно разрешение на тия дисонанси: Магеланъ обиколи земята и придоби по опитъ путь за човѣчеството едно отъ най-ценнитѣ познания за нея. А съ това той издигна съзнанието на човѣцитѣ отъ плоскостта, свѣтътъ на второто измѣрение, къмъ сферата — най-хармоничната и проста форма, която принадлежи къмъ свѣта на тритѣ измѣрения. Или математически казано: съ открытието на Магелана, че земята е кълбо третото измѣрение като активна, творческа сила въ живота, се превърна въ съзнанието на хората отъ имагинерно въ реално.

G. N.

Задъ дима и огъня

Въ наши дни, а и по-рано въ историческия и културенъ развой на човѣчеството, около дадено събитие отъ по-голѣмъ масшабъ всѣкога сж се стълкновявали различнитѣ мнения на хората: симпатии и антипатии, за и противъ, одобрения или хули, както и принадлежностъ къмъ една или друга групировка.

Така е сега и съ войната, която пламна по европейскитѣ бойни поля, по градоветѣ, селата и въ човѣшкитѣ умове и сърдца. Около две вражески настроени страни, като около два центра се групиратъ народитѣ, обществата и отдѣлнитѣ личности. Всѣки застава тамъ, кѫдето го теглятъ еднаквостта на убеждението, симпатиитѣ му иувѣреността, че е на правата страна.

Отъ едно по-специално гледище, отъ което сме правили усилие да наблюдаваме както личния, така и обществения животъ, гледище, за което не веднажъ е било загатвано отъ страницитѣ на това списание, между двама воюващи, защитници на своя грубъ интересъ, права страна нѣма. Тамъ правдата е релативна и тя осцилира между двата полюса въ съгласие съ момента и увѣренията, които се даватъ отъ дветѣ страни.

Върховната правда не се дѣли като вещь, тя не се вслушва въ грѣмкитѣ фрази, не се омайва отъ ловкитѣ дипломатически ходове, нито се бои отъ смъртоносния огънь на модерната жестокость. Правдата е била и ще си остане при Любовята — при тия, които не творятъ личного си благополучие, а живѣятъ въ непрестанно добро-творство и въ дѣло за духовния въходъ на човѣчеството.

Правдата не обича да се прикриватъ задъ паравана на гиздатитѣ фрази, задъ щандартнитѣ изрази за хуманность и идеализъмъ най-грубитѣ прояви на егоизма, на подтищничеството и на ненаситната алчностъ.

Колкото да искатъ да прикриятъ това дипломатитѣ задъ неизброимитѣ форми на своите изявления, човѣчеството, по-право трезвомислящите хора, виждатъ, че причинитѣ и на съвременнитѣ конфликти сж пѣкъ нѣвгашнитѣ вѣчни причини: пазаритѣ, природнитѣ богатства, желанието за хегемония и алчността да се изсмукватъ ценноститѣ изъ коравитѣ ржце на работещия и твореца на жизненитѣ сокове, за да бѫдатъ превърнати въ блѣстящъ металъ — галещъ ненаситнитѣ очи на едно малцинство.

Днесъ повече отъ всѣки другъ пѫть се говори за хуманность, за миръ и за справедливость, обаче, тѣ сж само думи безъ съдържание, безкрѣвни понятия, които шумолятъ изъ кабинетитѣ, изъ конференцииитѣ като паднали есенни листя, които ще бѫдатъ пометени отъ мжтежа на войната. Че сж празни думи, показва това, че когато приказваха за миръ, нарушиха мира, като проповѣдваха хуманность, насилаха народитѣ, а като викаха за справедливость, извѣршиха неправди.

Така или иначе, времето не спира своя победенъ ходъ. Развитието на огромната лента следва своя пѫть, планътъ на висшитѣ сили бавно, но сигурно се осъществява. Свѣтътъ днесъ е по-напредъ отъ

вчера. Има една огромна разлика между 1914 година и днесъ. За очитъ на зрящите тя е на лице. Погледните загрижените лица на хората отъ всички народи и континенти и ще познаете, колко е любима войната днесъ. Може би тя не ще се избъгне съвсемъ. Не е чудно и да продължи, но опитът, който ще наслоди тя във съзнанието на хората, ще биде огроменъ и съ неочеквано голъмо въздействие върху душата на съвременния човѣкъ.

Тогава, когато ще бѫдатъ опитани всички срѣдства, когато очитъ ще бѫдатъ сити отъ ужасъ, а ушитъ отъ празнодумие и кухи ефекти, тогава чакъ ще се подири истинската правда, която бѣ забравена, истинскиятъ миръ, който бѣ отриннатъ, истинската обичь, която не бѣха познали.

Днесъ е още рано. И защото е било рано, затова върховниятъ разумъ на свѣта допусна човѣчеството да събере кървавата жетва на своето безумие. Днесъ свѣтътъ е пламналъ. Пламналъ е преди всичко цѣлиятъ свѣтъ на чувствата, на грубите емоции, пламналъ е като барутенъ погребъ единъ отвѣденъ свѣтъ, чиято война дава като отражение тая война, която се води по бойните поля.

Следъ всѣко нещастие идва опомняне. И тоя пжть то не ще закъснѣе да дойде.

Ще изгрѣе единъ денъ, чиято свѣтлина носи невидени прелести и добро.

Въ това вѣрватъ всички, които могатъ да виждатъ залъ дима, задъ огъня и задъ ужаса на днешния денъ.

Въ епохата на нервите

Ако погледнемъ навсъкожде предъ себе си въ широкия свѣтъ, ще видимъ, че живѣемъ въ една епоха на нервите. Нѣма човѣкъ, който да не е нервенъ. Днесъ дори децата се раждатъ нервни. И като погледнешъ въ лицето на нервни деца веднага виждашъ въ тѣхъ престарѣли хора, сякашъ сж живѣли и пребаждвали. Нѣвга не ще да е било така. Молиеръ разправя въ „Мнимият боленъ“ за единъ кандидатъ за лѣкаръ, който до деветата си година не е проговорилъ и е сукалъ още. Като изключимъ хумора и сарказъма въ тази работа на Молиера, вѣрно е едно, че дори и въ недалечно за насъ време, децата сж се развивали много бавно, а и възрастнитѣ сж имали далечъ не такова динамично отношение къмъ живота както днесъ. Естествено, веднага може да се възрази, че нервността на днешното време, на днешните хора, се дължи на развитието на техниката, на бързия темпъ на събитията, на напрегнатостта, която е така присъща въ живота днесъ. Всичко това едва ли може да се отрече отъ всѣки уменъ човѣкъ. Нѣщо повече, днесъ се използва това напрежение на нервите съ явно користни цели най-рационално. Като минемъ презъ личния животъ, кѫдето всѣки комуто е възможно това поради своето положение въ живота, създава напрегнатостъ у другитѣ съ най-различни цели — отъ желание да постигне повече, да властвува надъ другитѣ, най-после поради болезнено чувство да измѣжча другитѣ, та стигнемъ до обществения и политическия животъ, навсъкожде напрежението на нервите се използва като най-удобенъ методъ за успѣхъ.

Идете въ голѣмитѣ градове на Европа или кѫде и да е по широкия свѣтъ, ще видите, че свѣтъ тамъ прилича на лудница, а хората сякашъ иматъ нѣкаква жилка на налудничавостъ. Пѫтувате съ подземната желѣзница на Парижъ или Берлинъ, ще видите, когато влака спре на нѣкоя гара, какъ хората ги обзema цѣла паника. Всички тичатъ. Тичатъ и бѣрзатъ да излѣзатъ отъ влака. Тичатъ да си направятъ нѣкоя покупка, тичатъ за да взематъ друго превозно срѣдство, тичатъ да стигнатъ нѣкожде, нѣкоя опредѣлена цель, за да почнатъ следъ това отново да тичатъ, да се надбѣгватъ. Неволно тази човѣшка бѣганица иде ми да я уподобя на въртението на комари по тихи води. Тръгнете по нѣкой планински ручей, тамъ кѫдето има вирове, ще видите на много мѣста цѣли рояци отъ комари, които се движатъ напълно безцелно въ най-различни посоки и описватъ по водната повръхнина различни фигури образувани отъ скоро изчезващи сребристи игли.

Днесъ всѣки човѣкъ бѣрза. Стане сутринъ бѣрза да се приготви да отиде на работа. Въ работата сжко е неспокоење. Тамъ сжко бѣрза за да бие нѣкои рекордъ, да се прояви предъ началството, да изкара повече пари. Създадоха се специални термини днесъ за рекордни усилия въ работата и производството. Естествено, трудно е да се прецени мускулното и нервно напрежение на единъ „стахановецъ“ да речемъ, който цѣлъ денъ трѣбва да глади ризи или яки. Той може да стигне до сръчностъ, която да удвои и утрои нормалната работоспособностъ на човѣка, ала на какво е способенъ този човѣкъ следъ това? Най-много, следъ като пие нѣколко чашки ракия да се тръшне на лег-

лото „пребитъ за да има сили на следния ден отново да продължи работата си. На каква умствена работа е способенъ този „стахановецъ“ следъ привършване на тъй напрегнатия работенъ денъ? И ако дори е способенъ за нѣкаква умствена работа, колко време, колко години би могълъ да продължи по този начинъ? Вземете за примѣръ не единъ работникъ, който глади ризи и яки, но нѣкой другъ отъ тежката индустрия — нѣкой миненъ работникъ или такъвъ отъ високите пещи за топене на метали или нѣкой отъ химическата индустрия. Ако работникътъ отъ подземните галерии приложи стахановския принципъ и той бидейки всѣки денъ въ рудника по 8 часа и трѣбва да копае, както е по нашите рудници, кѫдето нѣма въведени голѣми машинни приспособления, какво би станало съ него щомъ удвои и утрои работата си? Наистина производството ще се дигне, ала какво ще остане отъ него? Нормалниятъ му животъ ще се съкрати сѫщо така двойно и тройно. А съ ония работници, чийто животъ се разряжда отъ отровните пари на химическите заводи или високите пещи, какво би станало съ тѣхъ, на какво сѫ способни тѣ следъ всѣки напрегнатъ денъ на работа? Но важното е съ каква цель се прави всичко това? Безсъмнение главната подбуда за човѣка да работи е нуждата отъ подържане материалното сѫществуване. Тѣкмо тази нужда създаде голѣмите индустрии, напредъка на техниката и пр. Противъ всичко това едва ли има нѣкой нѣщо. Пита се, обаче, каква полза за човѣка, за човѣчеството иматъ маса тежки индустрии? — Напримѣръ, оръжейната индустрия за създаване военни двигатели — хвърчила, танкове, военни автомобили и пр. Може да каже всѣки, че при днешното политическо положение, военната индустрия е голѣма необходимост за всѣка страна. Защото по този начинъ всѣка страна ще може да се брана отъ нападатели, а заедно съ това ще съдействува за запазване на мира.

Трѣбва да се абстрагираме отъ днешното положение на политическа напрегнатост за да се разгледа въпроса обективно. Нима е необходима война за разумните хора, за населението на една страна, което иска миръ за да си гледа работата, за разумните държавници? Естествено не! При днешното съзнание на човѣчеството нѣма въпросъ по земята, който да не може да се разреши по миренъ начинъ. И все пакъ ние виждаме голѣмото съревнование въ въоруженията навсѣкѫде. Милиони работници даватъ своя трудъ, своите нерви за една индустрия, чиято цель е да разрушатъ самото тѣхно сѫществуване. Целесъобразно ли е всичко това, не би ли могло да се използва този човѣшки трудъ за нѣщо по ценно!

— Тѣзи натѣпкани складове съ муниции, задушливи и отровни, газови бомби въ всѣка страна създаватъ върха на нервното напрежение навсѣкѫде въ човѣшките общества. Въ това очакване да пукне нѣкѫде, да се изпразнятъ натѣпканите военни складове, да се отвори нѣкаква война, човѣчеството се саморазяжда, изхабява последните си нерви.

Колко много усилия сѫ необходими да се възстанови загубеното вътрешно спокойствие, особено когато нервиятъ апаратъ на човѣка е похабенъ! Днешниятъ човѣкъ не е убеденъ още въ това. Моралисти, лѣкари, общественици проповѣдватъ навсѣкѫде на човѣка да пази своето спокойствие. Ала човѣкъ отъ денъ на денъ става все по-

нервенъ и нервенъ. Понятно е, че съвремениятъ човѣкъ неможе да се върне къмъ старото ориенталско, азиатско спокойствие. Онова е заспалостъ. Ала човѣкъ може да се приучи да щади силите си, да не пропилява нервната си сила напраздно. Въ това седи изкуството и науката на единъ разуменъ животъ. На базата на това изкуство и наука цѣлиятъ животъ на човѣка и човѣчеството може да се преобрази.

Официалната наука не може да даде спокойствие на човѣка, неможе да му даде дълбокъ вътрешенъ миръ. Защото тя не прониква до гълбините на самия животъ. Тя не дава мирогледъ, който може да преобрази живота. Тя оставя човѣка да витае по повърхността на нѣщата. И когато се занимава съ самия човѣкъ и природата му, тя има единствената целъ да го изучи, да го обясни. Съ своя чисто материалистиченъ погледъ, тя още повече отвлича и увлича човѣка въ единъ свѣтъ на механистично схващане на нѣщата. Въ този свѣтъ на механистично гледане човѣкъ остава сжъти звѣръ, все сѫщото egoистично сѫщество, какъвто е билъ въ своите първоначални дни. Такава е съвремената действителност, която се ражда отъ една безпѣтна и безъ цель общественостъ, която се напътства отъ една наука стигнала въ своя путь само до повърхността на нѣщата, до механически закони, които управляватъ живота. Путь и права мисъль за човѣка, тази действителностъ не дава. Тя го движи въ свѣтъ на изненади и неустойчивостъ. Тя разтройва нервите му, прави го фаталистъ и убива въ него всѣка творческа инициатива.

Наистина на съвременния човѣкъ трѣбва нѣщо друго. — Единъ правиленъ мирогледъ, който да му даде смисъль; една истинска философия за всѣкидневния му животъ, която да може вѣчно да го преобразява, да му дава нови и по-нови импулси за работа и творчество. На човѣка трѣбва една истинска наука за самия него, за неговото естество, за вѣчността на живота, за великия Разумъ на Битието, който е въ връзка съ всичко и направлява всичко. Единствена, една философия, която дава обилна и правилна свѣтлина за вѣчността на живота, която отваря очите на човѣка да види, че не е само тѣло, но че той е една вѣчна разумна сѫщност, може на внесе дълбокъ миръ и смисъль въ човѣка, да го освободи отъ гнета на всѣкидневието и отъ нервността и прибързаността на днешния вѣкъ. Той ще се добере до здраве, сили и способности, които ще дадатъ другъ, свѣтълъ ходъ на живота му и на обществото и неговия редъ и порядъкъ.

Въ този путь на свѣтлина и творчество човѣкъ самъ тръгва, когато удари за него частътъ, когато загуби смисълътъ въ всичко що го обкръжава. Когато душата му и сърцето му се преситятъ отъ шума, въ който тънче свѣтътъ и отъ невежеството, което разрушава всичко хубаво и благородно. Въ такъвъ день човѣкъ запалва въ себе си свѣтлината на вѣчния животъ. Той става свѣтлина и носителъ на миръ за другите.

Статията не бѣ сложена подъ печать, когато избухна войната между западните европейски държави. За късно време се развилия върху Европа една страшна буря отъ огънъ. Човѣчеството е отново въ трѣскаво изпитание и нервно, убийствено напрежение. Стотици хиляди хора измрѣха въ нѣколкоседмична война, а милиони оставатъ страждущи

и безъ подслонъ. Човѣчеството не се е поучило отъ миналото. Избезумяло е! Нервигъ и нервното напрежение отнематъ разума!

Много сж неправдитѣ на земята. Тѣ трѣба да се изправятъ. Ала съ кръвь и сила никога справедливостъ не може да зацари. Нито една война не е донесла миръ, спокойствие и творчество на земята. Нейниятъ плодъ е разрушение, страдание и смърть. Разумниятъ човѣкъ неможе да благослови войната на земята. Тя е била и е само зло, най-голѣмото зло за човѣчеството. — Свѣтъ вика за разумъ и миръ, а страститѣ го тикатъ къмъ война! Страданията на човѣчеството ще бѫдатъ страшни. . . .

Трѣба да вѣрваме, че отъ пепелищата на една днешна свѣтовна война, че отъ страданията на хората, ще изникне единъ новъ свѣтъ на разумъ и любовь, безъ граници и несправедливостъ между хората. Ще поумнѣ ли свѣтъ? — Трѣба да вѣрваме! Работници трѣбватъ.

„Жетвата е голѣма, работници сж необходими“, казва Учителъ!

Следъ страданията ще дойде просвѣтление. Трѣба да вѣрваме въ това!

E.

П. М.

Елементарни астрологични комбинации

Планети и домове

б) Общо влияние на планетите въ домовете (продължение)

„Венера въ 12-тѣхъ домове

- XI — Множество добри приятели, благородни желания и надежди.
- XII — Тайни любовни отношения, които водятъ къмъ ревност и вражда отъ женска страна. Любовь къмъ животни. Нѣкакво затваряне отъ мирно естество по личенъ вкусъ.

Марсъ въ 12-тѣхъ домове

- I — Успѣхи благодарение на енергия и предприемчивост. Опасности отъ необмисленост и импулсивност.
- II — Способности за придобиване на добри доходи, но склонность къмъ разпиляване и опасность отъ загуби.
- III — Интелектуална енергия. Борби и загуби отъ писмена деяност.
- IV — Опасности при кжси пѫтувания. Много спорове съ роднини.
- V — Неприятенъ, дисхармониченъ домашенъ животъ. Спорове съ родителитѣ, борби и затруднения на старостъ.
- V — Импулсивность въ чувствата и при спекулативна дейност. Много опитности въ чувствения животъ.
- VI — Спорове при служенето и много опитности съ прислугата. Склонность къмъ остри заболявания отъ трескаво и възпалително естество.
- VII — Нещастенъ бракъ, борби и процеси. Открити вражди. Разни прѣчки въ обществения животъ.
- VIII — Опасность отъ насилиствена смърть. Трудности съ наследства и зестра.
- IX — Опасности при дълги пѫтечествия и въ отношенията съ чужбина. Борби и спорове въ работи отъ религиозенъ и философски характеръ.
- X — Успѣхи въ военни работи. Професия изпълнена съ борби. Опасность отъ скандали, спечелване врагове и клевети.
- XI — Незадоволителни социални отношения. Спорове съ приятели и познати.
- XII — Много грижи, разочарования и вражди. Опасность отъ едно наложено затваряне.

Юпитеръ въ 12-тѣхъ домове

- I — Много щастие, напредъкъ и издигане.
- II — Добре за благоденствие и финансовъ успѣхъ.
- III — Успѣхъ при кжси пѫтувания и въ умствена деяност. Приятни отношения съ роднини.
- IV — Печалба отъ наследство. Щастливъ домашенъ животъ. Много успѣхи на старостъ.

- V — Успѣхи въ спекуляции. Приятни опитности съ деца.
- VI — Голѣмъ комфортъ и добра прислуга. Добро здраве, което, обаче, е изложено на опасность да пострада отъ прекаляване и невѣздържаностъ въ наслаждаването.
- VII — Щастливъ бракъ. Признание на обществената дейност. Печалби отъ сдружавания и правни дѣла.
- VIII — Финансови печалби отъ завещания и бракъ. Спокойна смърть.
- IX — Успѣхи при дѣлни пѫтешествия и пребивавания въ чужбина, въ философски, религиозни и правни дѣла.
- X — Издигане до голѣмо положение, почести и признаване.
- XI — Множество добри приятели и врѣзки съ високопоставени.
- XII — Превъзмогване на тайнитѣ врагове, които често биватъ спечелени за приятели.

Сатурнъ въ 12-тѣхъ домове

- I — Много затруднения и спѣнки въ живота. Само голѣмо постоянство и тѣрпление даватъ възможностъ за издигане.
- II — Финансови затруднения, бедностъ. Възможности за успѣхъ само при крайна пестеливостъ.
- III — Затруднения съ роднини. Спѣнки въ интелектуалната дейност.
- IV — Много затруднения въ собствения домъ. Опасность отъ бедностъ и самота на старостъ.
- V — Скрѣбъ и разочарования въ чувственитѣ работи. Загуби при спекуляции.
- VI — Малко удобства въ живота. Лошо здраве. Лоша прислуга и загуби чрезъ нея.
- VII — Много врагове, прѣчки и борби. Разочарования въ брака.
- VIII — Затруднения съ завещания и зестра. Смърть следъ дѣлго боледуване.
- IX — Затруднения и опасности при дѣлни пѫтувания и отношения съ чужбина. Склонностъ къмъ религия и философия, но и тукъ затруднения.
- X — Възможности за издигане свързани съ най-голѣма издръжливостъ и постоянство и обикновено завършващи съ падане отъ спечеленото положение. Липса на признание въ професията. Непопулярностъ.
- XI — Неблагоприятни, вредящи приятелства, най-често съ по-стари хора.
- XII — Много тайни вражди, грижи и изпитания. Осамотяване и затваряне.

Уранъ въ 12-тѣхъ домове

- I — Неочеквани събития, развитие на скокове. Забележителни, неочеквани опитности.
- II — Финансови обрати. Внезапни печалби и загуби.
- III — Раздѣляне съ роднини. Екцентрична интелектуална дейност и съответни затруднения. Опасности при пѫтувания.
- IV — Прекъснатостъ въ домашния животъ. Преврати въ него. Отчуждаване отъ домъ и семейство.
- V — Непостоянство въ чувственитѣ работи. Романтични, импулсивни, екцентрични влечения.
- VI — Мъжко изцѣрими болести най-често отъ нервно естество.

- VII — Импулсивни връзки. Прибързанъ бракъ, следъ който идва отчуждаване и разводъ, често и загуба на съпруга или съпругата.
- VIII — Внезапни, неочаквани загуби във връзка съ наследства, зестра или повърени пари.
- IX — Склонност къмъ окултни занимания; успѣхи въ философско или метафизично отношение. Затруднения въ правни дѣла. Опасности при пътувания въ странство и неприятности въ отношенията съ чужбина.
- X — Неочаквани социални промѣни въ положението и професията. Единъ животъ богатъ съ неочаквани събития и обрати.
- XI — Екцентрични, несигурни приятелства. Импулсивни влечения, които свършватъ зле.
- XII — Своебразни, неочаквани вражди. Отчуждаване отъ отечество и семейство. Затваряне въ чужда страна.

Нептунъ въ 12-тѣхъ домове

- I — Непостоянство, свърхчувствителност, възприемчивост, често достигаща до медиумизъмъ. Ясновидски манталитетъ. Необикновени психични опитности.
- II — Загуби поради измама и мошеничество. Хаотично състояние на финансите.
- III — Плодовито въображение. Психични способности. Находчивъ духъ. Загуби или измамничество отъ страна на роднини.
- IV — Опасность отъ съзаклятия и разочарования въ собствения домъ. Наследствена болезненост. Краятъ на живота при нѣкакво затваряне. Загуба на недвижимъ имотъ поради измама и мошеничество.
- V — Морални слабости. Чувственост. Извратености. Необикновени любовни отношения. Преобладаваша страсть къмъ удоволствия и стремежъ къмъ сензации. Разочарования въ любовния животъ.
- VI — Изтощаващи тайни болести вследствие на болезнени състояния. Предателска, невѣрна прислуга. Интриги и загуби чрезъ нея.
- VII — Своебразни опитности въ брачния животъ. Ревност, скандали и прелюбодеяство или пъкъ напротивъ платонични съюзи.
- VIII — Финансови загуби въ връзка съ завещания и повърени пари. Своебразно линѣене. Опасность човѣкъ да бѫде погребанъ привидно умрѣлъ.
- IX — Своебразни опитности при пътувания и въ чужди страни. Странни сънища, видения и предчувстия. Опасность отъ умопомрачение и загуби поради религиозни или правни дѣла. Често религиозни халюцинации.
- X — Страненъ, богатъ съ събития животъ. Често положение, спечелено и поддържано съ измама. Често и нѣкаква тайна въ връзка съ раждането.
- XI — Своебразни, най-често недостойни за довѣрие, несигурни приятели и познати и загуби чрезъ тѣхъ.
- XII — Много тайни неприятели; предателства, опити за надхитряне, съзаклятия и засади отъ тѣхна страна. Прекаленъ страхъ отъ непознати опасности. Опасность отъ нѣкакво затваряне противъ собствената воля.“ (Бейли) (следва)

Той е!

(По мисли отъ Учителя)

Предъ тебъ е единъ хубавъ плодъ. На какво се дължи съществуването на този плодъ? Ако си запознать съ съвременната наука, ще кажешъ, че той е резултатъ отъ действието на редица физико-химични сили, които сѫ влизали въ сложни взаимодействия, че въ него е натрупано известно количество слънчева енергия, че той съдържа тия или ония витамини и пр. и пр. Всичко това е може би така, но кой седи задъ всички тия физико-химични сили, задъ тия процеси, задъ този изворъ на животъ — слънцето? Съвременниятъ хора обикновено не си задаватъ този въпросъ. И наистина, за да се получи отговоръ на този въпросъ, въ човѣка трѣбва да се пробудятъ други, по-дълбоки, по-финни сили и способности, трѣбва да се отвори въ съзнанието му единъ другъ погледъ, да се развие едно друго виждане на свѣта.

До тогава той ще стои предъ красивата изложба отъ живи картини, каквато представя физическия свѣтъ, безъ да съзнува, че задъ тази изложба стоятъ велики художници.

Хората знаятъ, че задъ картините на единъ живописецъ се крие самъ той. Тѣ знаятъ, че разните линии и багри не сѫ се сложили върху мяртвото платно отъ само себе си, че посрѣдствомъ тѣхъ художникътъ е изразилъ известни свои възприятия, представи, идеи. Но като е речъ за нѣкой плодъ, който е едно истинско, живо художествено произведение, защото носи въ себе си храна, животъ, тѣ не могатъ да допуснатъ, че той е дѣло на едно разумно същество, на единъ гениаленъ художникъ, способенъ да създава творби, които сѫ пълни съ животъ.

А истината е, че задъ този плодъ седи едно разумно същество. Задъ това същество седи Любовъта, задъ Любовъта седи Божиятъ Духъ, задъ Божия Духъ седи Той, Великиятъ, на който не може да се даде никакво име. Той е Онзи, Единствениятъ, който винаги ни е обичалъ, обича ни и ще ни обича. Той е, който ни изпраща Любовъта си чрезъ всичко, което ни заобикаля.

Ето защо, срећнешь ли човѣкъ, който те обича, ще си кажешъ „Той е!“ Срећнешь ли човѣкъ, който е готовъ да ти направи нѣкаква услуга, ще си кажешъ: „Той е!“

Има мигове, въ които съ особена сила прозвучаватъ въ съзнанието на човѣка тия две думи: „Той е!“ Единъ хубавъ примѣръ за това представя следната опитност, която е ималъ единъ вѣроятъ. „Вѣроятъ въ духовния путь, разказва той, но се обезвѣрихъ. Изпаднахъ въ мрачно състояние. Единъ денъ излѣзохъ да се разходя по полето, да се поразтуша. Скитахъ се дѣлго. Не бѣхъ ялъ почти цѣло денонощие. По едно време видѣхъ една голѣма хубава круша. Приближавамъ се при нея съ надежда да намѣря нѣкой и другъ плодъ, но какво бѣше разочароването ми, когато видѣхъ, че тя е обрана. „Пакъ не ми вѣрви“, си казахъ азъ огорченъ и легнахъ подъ крушата да си почина. По едно време духна вѣтъръ. Клонетъ на крушата се разлюляха и за моя изненада отъ нея паднаха нѣколко хубави узрѣли круши. Зарадвахъ се и тутакси мина презъ ума: „Той е!“. Изядохъ тѣ-

зи круши и, може би, това бъше най-сладкиятъ обядъ, който съмъ ималъ презъ живота си. Върнахъ се въ къщи възроденъ, а въ душата ми звучеха думите: „Той е!“

Той е, който кара слънцето да гръне.

Той е, който кара хората да ни обичатъ.

Той е, който кара изворите да текатъ, вътвърдътъ да въе, плодовете да зрятъ.

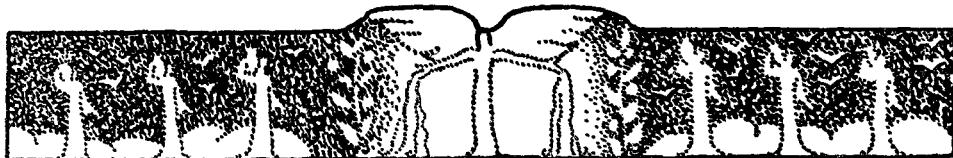
Той е, който ни дава всичко хубаво въ живота.

Когато ти дойде нѣкоя свѣтла мисъль, Той е! Когато у тебе затрепти нѣкое хубаво чувство, Той е! Когато имашъ хубава храна, и въ нея е Той.

Той е, който ни дава храната.

Въ всичко, което ни дава животъ, Той е!

* * *

ИЗЪ НАШИЯ ЖИВОТЪ

Боянъ Боевъ

Разговоръ съ Учителя при Седемътъ Рилски езера

Ние сме край второто езеро. Паневритмията е свършена. Въ тихитъ сини води на езерото се оглеждатъ небето и околните върхове. Всичко е облъчено съ обилна слънчева свѣтлина. Чувствува се, че едно друго слънце изгръва вътре — въ умовете и сърдцата! Всички сме около Учителя. Той започва така:

— Днесъ ще гледате да влѣзете въ глубините на вашето естество. Обикновено човѣкъ мисли все за себе си. Днесъ мислете за Цѣлото.

Не премахвайте усмивката на своето лице. Винаги, и въ най-тежкото ви състояние, да се забелязва една усмивка, защото ако не се усмихвате, привличате разрушителните енергии на природата къмъ себе си. Винаги се усмихвайте.

— Какво приема човѣкъ отъ планината?

— Впечатленията, които приемате на планината, да задържите въ себе си.

Планините съ енергии, складирани за бѫдещето развитие на човѣчеството. Тукъ бѫдете съ пълна вѣра, спокойни, съ миръ, пазете съгласието между ума и сърдцето си, дръжте вънъ всички противоречия, които имате. И тогава, тукъ на планината ще могатъ да се отворятъ за васъ съкровищата, които тя крие въ себе си! Иначе тя остава заключена за васъ.

— Какво е действието на паневритмията върху човѣка?

— Най-първо трѣбва да се запознаете съ научната страна на паневритмията. Природата обича съ най-малки усилия да има голѣми постижения.

Въ паневритмията съ впрегнати силите на ума, сърдцето и волята да работятъ въ хармония. При паневритмията има най-малките съпротивления. Тя показва на хората начина, какъ да приематъ силите на природата. Движенятията на паневритмията съ едновременно механични, органични и психични. Ние правимъ тия упражнения сутринъ и също тогава има най-благоприятни условия. По закона за еволюцията започваме съ тѣлото.

На всѣки човѣкъ, който може да възприеме тия движения на паневритмията, можешъ да му говоришъ вече. Защото тия движения

иматъ голъмо действие върху съзнанието на човѣка. Тѣ се превръщатъ въ вътрешни процеси, събуждатъ висшитѣ сили на човѣшкото естество. Така тѣ подготвятъ човѣка за новата епоха.

— Кое е отличителното за новата епоха?

— Правилно мислене, правилно чувствуване и правилно постъпване. Правилната мисъл има свѣтлина, правилното чувство има топлина, а правилната постъпка дава сила. Характерното за човѣка съ новото съзнание е: На първо място той туря любовта къмъ Безграничния, къмъ Великото въ свѣта, после иде любовта къмъ близкия и на трето място — любовта къмъ себе си.

Сега всички хора страдатъ отъ изгубване температурата на любовъта.

— Коя е идеалната форма на любовъта?

— Да любимъ тѣй, както люби Безграничиятъ! Да предадемъ на другите така Божията любовъ, както ни е предадена отгоре — такава, каквато е дошла при насъ. Това значи да обичашъ.

— Какъ може човѣкъ да се освободи отъ антипатията, която има къмъ нѣкои хора?

— Правете услуги на този, къмъ когото имате антипатия, и последната ще се превърне въ хармонични отношения.

— Какво е действието на любовъта?

— Когато обичашъ нѣкого, отъ тебе излиза струя вода, която полива неговата градина. И той прави пжтека, за да тече водата въ неговата градина.

Любовъта дава всичко и взема всичко. Съ нея започва животътъ.

— Коя е дѣлбоката причина на страданията?

— Човѣкъ трѣбва да работи съ любовъ. Когато престане да работи така, идвавътъ страданията!

— Съ кое трѣбва да се започне сега при преустройството на живота.

— Съ любовъта! Докато хората не почнатъ да се хранятъ съ любовъта, ще иматъ стария животъ. Всички хора сѫ носители на Божествената любовъ, само че у едини изворитѣ не сѫ още протекли.

Сега любовъта не е приложена въ живота. Това, което има сега, е само сѣнка на любовъта. Въ любовъта не може да има раздори, понеже въ нея не може да има дѣление.

Тя е, която урегулира всички нѣща. Тя като дойде, задоволява всички нужди на човѣка: и ума му, и живота му, и свободата му. Заштото на човѣка му трѣбватъ три нѣща: животъ, свѣтлина, т. е. знание и свобода.

Нѣма по-голъма основа отъ основата на любовъта. Нѣма по-свѣтла мисъл отъ мисълъта на любовъта. И нѣма по-свѣтло чувство отъ чувството на любовъта.

Затова винаги си почивайте въ любовъта.

Като ви говоря за любовъта подразбирамъ онова, отъ което ние се ползвуваме.

Съвѣренството е въ закона на любовъта.

Едно дете отива при единъ голъмъ юнакъ и почва да го бие съ прѣчка, казвайки:

— Знаешъ ли, какво мога да ти направя?

Юнакът го хваща, вдига го и го обръща съ главата надолу. Следът това го слага пакъ на земята. Тогава детето казва:

— Искамъ да станемъ приятели.

Всъки, който може да вдигне във въздуха мъжнотията и да я обърне съ главата надолу, се сприятелява съ нея. Като дойде при васъ нѣкоя голѣма мъжнотия, дигнете я въ въздуха и я обърнете съ главата надолу. А това е Божествениятъ законъ на любовта. Чрезъ любовта може да стане това. Съ закона на любовта може да се сприятелите съ мъжнотиитъ. За нея нѣма тежка работа. Всички работи сѫ лесни за нея. Въ това вие ще се увѣрите, когато почнете да го опитвате. Това е още теория.

— Какъвъ е редътъ, който трѣбва да се приеме въ обществото?

— Въ природата има редъ. Ние искаме да създадемъ нѣкой особенъ редъ. А пъкъ то трѣбва да приемемъ и приложимъ реда, който сѫществува въ природата.

Сегашнитъ хора не могатъ да се освободятъ отъ своите детински идеи, както децата отъ куклитъ.

Божественото въ васъ трѣбва да събере нѣщата. Всички добри хора трѣбва да се събератъ. И после тѣ трѣбва да се разпръснатъ, за да помогатъ.

— Какъ човѣкъ може да влѣзе въ новия животъ?

— За целта най-първо човѣкъ трѣбва да изучава чистотата!

Д. Антонова

КАКВО НЕБЕ!

Какво небе създалъ си, Боже,
каква земя, какъвъ прекрасенъ свѣтъ!
Какъвъ животъ, каква вселена необятна,
какъвъ безкраенъ свѣтъ!
Ти рече, Боже, и свѣтътъ стана.
И той пое по своя пътъ,
облянъ въ потоци свѣтлина.
Единъ прекрасенъ цвѣтъ въ небето,
разтворилъ огнени листа,
единъ вълшебенъ свѣтъ, кѫдeto,
— Да бѫде, рече, красота!
Съ каква любовъ го Ти създаде,
съ каква безкрайна доброта.
Земя, вода, небе и слънце,
разлива всичко красота.
Ти рече, Боже, и стана!
И ей предъ Тебъ,
Човѣкътъ се яви,
подобие на Тебъ.
Съ каква любовъ го Ти погледна,
съ каква велика доброта!
— Усмивка, погледъ, речь и пѣсень,
да бѫде, рече, красота!

ЗАБИ ОРАЛОТО СКРЪБЪТА

Заби оралото Скрѣбъта въвъ твърдата земя
и мека я направи.
Скрѣбъта оралото заби и въ рохкитѣ бразди
тя семето постави.
Когато дойде вечеръта, тя седна да почине.
Обронила глава надъ рохкитѣ бразди
зарони тя сълзи.
За всѣко семенце сълза въ браздитѣ падна,
земята влажна стана.
И чудо нѣкакво тогазъ
безмълвно се захвана.
Горката Скрѣбъ, помисли си нощта,
и сложи я на скути.
Като дете заспа на тѣхъ Скрѣбъта.
Тогазъ нощта започна да разказва
за свѣтлитѣ звезди,
за слънцето, което ще изгрѣе

надъ влажните бразди.
Но не притихна извора въ гръдъта ѝ,
изподъ клепачите се ронеха сълзи.
Нощта прибра ги въ свойта пазва.
Когато слънцето изгрѣ, единъ полъхъ,
докосване едно
цѣлуна мокрото чело
на вечъ притихналата Скрѣбъ.
Отвори тя очи, усмихна се и стана.
Предъ нея разлюяна, грѣйнала въ роса.
бѣ нивата класила. —
И жънѣше Скрѣбъта,
но съкашъ възродена,
не бѣше туй Скрѣбъта,
а Радостъта, запѣла дивна пѣсень,
понесена широко по свѣта.

ВЪРТА НА ДЪРВОТО

Нека брули вѣтъра листата,
Нека да огъва стройни клони,
Корена ми е забитъ дѣлбоко,
И не ще го буритъ поклатятъ.
Нека и слана да ме попари,
Цвѣтоветъ ми да ронятъ сълзи,
Ще изгрѣе слънце, ще изсъхнатъ,
Уцѣляли плодове ще зреятъ.
Нека и градушка да ме бие,
Да ранѣ надеждитъ ми свидни,
Догодина ще разцѣвнатъ нови —
Сокове докде въ стѣблото бликатъ
И обилно слънце ме облива.

S.

ОБЛАЧЕ

Ефирно, бѣло облache,
Кѫде летишъ като мечта ?
Въ безкрайя виждашъ ли една
Далечна, свѣтла цель, що гонишъ ?
И мойта мисъль тѣй лети,
И дили онзи мощнъ изворъ,
Отъ който струй и изтича
Живота въ цѣлата вселена.

S.

G. Nordmann

Есень

Есенъта донесе своя теженъ шепотъ и сълзи по разплаканите ресни на очите си. Сърдцето затижгува, и вечеръ чувамъ, какъ струнитъ на твоята цигулка тихо ридаятъ.

Защо си печална? Затова, че си отидоха огнените дни на слънцето, или за прощалния викъ на лястовичките, които отлитатъ? Не знаешъ ли, че се редуватъ радостъ и тъга? Не знаешъ ли, какъ идвашъ и отхождатъ денъ и нощъ — смъртъта и живота?

Когато облаците се разкъжатъ, тогава погледни въ пролуката на късчето небе. Тамъ ще видишъ, какъ блъстятъ звездите на Орионъ — едно знамение на въчната и неотхождаща радостъ на вселената. Тамъ, на тия далечни острови цъвтятъ градините на една безкрайна обичъ, за която нѣма четири годишни времена, нѣма скърбь, нѣма тежниятъ романъ на есенния дъждъ!

Листата падатъ бавно върху студената гръдъ на земята, съкашъ невидими ръце ронятъ вехти, разкъжани страници на прощално писмо, но ти не помнишъ ли, какъ през тая пролѣтъ се родиха тѣ по голите клони на липите? Не чуваше ли пѣсните на славей скритъ въ тѣхъ.

Нова пролѣтъ иде! Нови пѣсни ще зазвънятъ по широкото поле, нови цветя ще цъвнатъ, и дъждовните капки, които сега хлопатъ тежко по стъклата на прозореца, ще станатъ бѣли облачни кълба, които ти ще гледашъ съ копнѣющи зеници.

Есенъта донесе своя теженъ шепотъ и сълзи, но ти се приготви да чуешъ музиката на идващата пролѣтъ, приготви се за радостъта, която смѣня всѣка скърбь.

Свѣтътъ е мраченъ, но иде неговиятъ празникъ. Сега се омива въ сълзите си, изгаря въ огъня на своето страдание, за да се възправи гордъ и лжезаренъ — достоенъ за деня, що грѣе надъ главата му.

Денъ и нощъ се редуватъ. Страдания и радости плетатъ сложната мрежа на вѣковетъ. По небето блъсва усмивка, а после бурия. Океанътъ се вълнува, и гинатъ корабите, а други пътъ е тихъ и въ неговите води се отразяватъ кротките небесни очи.

Сновалката на времето лети и тъче платното на безкрайя . . .

Смѣната се годишните времена, а керванътъ не спира своя пътъ.

Не тижгувай! Плачътъ на дъждовните капки ще се превърне въ радостно нашепване. Сърдцето ще запѣе ведно съ прекрасната музика на една безмѣрна обичъ, която нѣма край!

Буча Бехаръ

Въ страната на мензитѣ

Когато най-младиятъ синъ на великия владетель на есперититѣ, Бенъ-Иръ навърши десетата си година, царьтъ го повика при себе си и му каза:

— Сине мой, утре ще напустнешъ страната на твоя баща и на твоите дѣди, ще отидешъ въ царството на мензитѣ! Гамъ ти ще станешъ простъ овчаръ и съ потъ на челото си, ще изкарашъ своята прехрана!

Малкиятъ, десетгодишенъ Иръ изслуша внимателно баща си, сложи малката си ржка върху своето туптещо сърдце и, съ тихъ но твърдъ гласъ, отговори:

— Да бѫде споредъ твоята воля, татко! Благослови ме и азъ ще отида да се пригответя за дългия путь.

— Върви! — каза царьтъ и изви лицето си настани, за да скрие сълзите, които думитѣ на детето извикаха у него.

— Богъ да те благослови и Неговата дѣсница да бѫде надъ тебъ! — завърши той и изпрати момчето

Мѣдрецитѣ които бѣха повикани, когато се роди Иръ бѣха казали: „Необикновено е това дете, странна и пречудна е неговата сѫдба, свѣтла страница ще впише въ историята на човѣшкия животъ. Заради това следъ десетата си година, той ще трѣбва да напустне страната на своя баща и ще замине въ страната на мензитѣ, въ най-високата пла-нина; и тамъ, всрѣдъ нейното велико мълчание и красота, всрѣдъ цар-ството на чистотата, ще крепне неговиятъ духъ, ще расте неговата душа, докато въ сърдцето му цвѣне прекрасниятъ цвѣтъ на това което земнитѣ жители наричатъ любовь.

На другия денъ младиятъ принцъ бѣше готовъ за путь. На тръгване той влѣзе при майка си. Колѣничи предъ нея и сложи глава върху нейнитѣ длани. Тя трепна, като усѣти горещите сълзи на малкия Иръ; но майката не пророни сълза, макаръ че очите ѝ горѣха; тя стана и тихо рече:

— Сине мой, бѫди гордъ и силенъ! Не забравяй никога, че си царски синъ, и че царска кръвъ тече въ твоите жили! Не забравяй, че ти отивашъ за една велика цель! Бѫди достоенъ и готовъ за великата мисия! Не забравяй, че твоятъ животъ трѣбва да бѫде една свѣтла дира, по която народитѣ ще тръгнатъ. Върви, сине мой!

Той стана, погледна я още веднажъ, неговиятъ погледъ потъна въ нейния, и образътъ ѝ остана живъ и трептешъ въ неговото малко сърдце.

Предъ царскитѣ врати го чакаше скорма колесница, която щѣше да го отнесе въ царството на мензитѣ. Придружаваше го само царьтъ и неговиятъ пръвъ съветникъ. Колата тръгна бѣрзо, карана отъ три чифта коне, които леко се понесоха, по тихитѣ улици на престолния градъ. На последното седалище седѣше царскиятъ синъ, чито очи сега бѣха устремени къмъ улицитѣ, които изчезваха въ пред-утренна мъгла.

Пътувала дълго време. Повече отъ тридесетъ пъти слънцето изплуваше отъ изтокъ, като отъ океанъ и пръскаше милиарди черве-

ни и златни зрънца по цѣлата земя, обвиваще я съ своята свѣтла и топла дреха, галѣше я сутринь и вечеръ съ своитѣ огнени багри.

Вечеръ земята се покриваше съ здрачъ и покой. Нощитѣ биваха лунни и свѣтли. Непобедимъ чаръ изпѣваше равнитѣ полета, кѫдето тѣ спираха на почивка.

На тридесетия денъ тѣ стигнаха брѣговетѣ на широка и пълноводна рѣка. Тя мъкнѣше своитѣ спокойни води, разливаше се наширѣ, извиваше се като сребърна ива и разсичаше полетата. Тамъ имаше хижа. Ония, които пазѣха чертата на дветѣ царства, отладоха нуждната почить на високитѣ гости и стегнаха своя салъ, съ който щѣха да прекаратъ принца. Скоро всичко бѣше готово. Бенъ Иръ се качи на сала. Никой не го придржаваше. Царьтъ остана на брѣга на рѣката и гледаше блестящата водна повърхностъ, по която безшумно се носѣше салътъ. Бенъ Иръ стоеше правъ и махаше съ рѣка. Когато тѣ стигнаха срещуположния брѣгъ, царьтъ още гледаше. Нѣколко минути по-късно една кола се отдалечаваше отъ брѣга и отнасяше принца; царьтъ дѣлго не откъсна погледа си отъ тамъ, докато царедворецътъ не му напомни, че е време да вървятъ. Отпочиналитѣ коне бѣха впрегнати и следъ малко, колата тръгна по обратния путь.

На другия денъ Бенъ Иръ осъмна въ едно голѣмо полско селище. Тамъ той прекара първата си нощ въ царството на мензитѣ. Следъ това тѣ тръгнаха навѣктре въ страната. Тя се разкриваше предъ неговитѣ очи, въ чудни и прекрасни картини. Тѣ нощуваха тукъ, или тамъ, почиваха, отседнали въ спретнати кѫщурки, кѫдето приветливи ломакини усмихнато имъ поднасяха кокосово млѣко въ голѣми дървени паници и портокаловъ сокъ.

Следъ дѣлго пѫтуване тѣ стигнаха подножието на планината, кѫдето старъ овчаръ чакаше малкия Иръ. Нѣколко дни следъ пристигането си, той бѣше оставенъ на почивка. Когато умората изчезна, стариятъ овчаръ го взе съ себе си. И всѣки денъ отъ тогава Бенъ Иръ излизаше сутринь съ стадото и се връщаше вечеръ. Стариятъ овчаръ му показваше омайнитѣ хубости на планината и изкуството да пази и гледа добре стадото, учеше го да разчита чудния езикъ на природата. Така Бенъ Иръ, царскиятъ синъ, започна своята служба въ страната на мензитѣ.

Какво, наистина, можеше да научи всрѣдъ пазвитѣ на планината, по нейнитѣ рѣтлини и усои, по нейнитѣ свежи и пъстри поляни, заслушанъ въ музиката на планинските потоци, които разказваха вѣчната и нестихваща приказка на великото чудо? Цѣлата планина въ своята мощна и страхотна снага, въ своята дивна и вѣчна красота за Бенъ Иръ се превѣрна на жива книга, която криеше дѣлбока мѫдрост и несмѣтно богатство. Така той зачака деня, когато неговата сила и неговото знание ще закрепне, за да бѫде готово за онова, което му предстоеше. Той чакаше, той бѣше, той учеше. Неговиятъ взоръ бѣше отворенъ за всѣка краска на небосвода, за всѣка багра, която пъстрѣше цвѣтето, за всѣка тревица, за всѣко камъче. До неговия слухъ далиаше всѣки звукъ, що идѣше отъ тихия зефиръ, отъ пѣсенъта на щуреца, отъ мълчанието на дивнитѣ планински вечери, отъ вълшебното небе, което го гледаше презъ милионитѣ си очи.

Готовъ ли бѣше Бенъ Иръ следъ десетъ години за великия денъ, когато ще остави свѣтла диря по пжтя на човѣшката душа?

Десетъ години се бѣха минали отъ тогава. Бенъ Иръ бѣше двадесетгодишенъ. Отъ малко дете съ нѣжна снага, сега се бѣше развилъ високъ и хубавъ момъкъ съ стройни нозе и широки плеши. Очите му бѣха дълбоки и чисти като планинскитѣ езера, които отразяваха лазура на чисти небеса.

Бѣше дивна пролѣтъ. Бенъ Иръ пасѣше стадото си. Царуваше чудна тишина. И ето, изведенъжъ, мълчанието и покоятъ на планината се наруши отъ конски тропотъ. Бенъ Иръ видѣ въ далечината една свита отъ богати конници и между тѣхъ една млада жена на бѣлъ конь. Тѣ идѣха къмъ него и тѣрсѣха удобно място за почивка. Бенъ Иръ подкара овцетѣ къмъ другата страна на планинската поляна, кѫдето бѣха вече спрѣли и слизаха отъ конетѣ си.

Стадото се прѣсна по рида. Бенъ Иръ седна на единъ камъкъ, извади своята свирка и започна да свири. Той не видѣ, кога младата жена, заслушана въ свирнята му, тръгна къмъ него. Тя гледаше на вси страни и очарована отъ красотата на планинскитѣ цвѣти, се отдалечи отъ свитата си. Скоро тя се приближи до младия овчарь. Едва тогава Бенъ Иръ вдигна очи и видѣ, колко прекрасна бѣше тя, но въ сѫщия мигъ той видѣ, какъ една отровна змия изпълзѣ близо до нея и преди той да успѣе да викне, тя бѣше вече ухапана. Бенъ Иръ се завлече при нея, знаеше, какво я чака и какво трѣбаше да направи. Тя бѣше млада, двадесетгодишна жена съ омайната хубостъ на мензитѣ, но що отъ това? Тя бѣше въ страшна опасностъ и трѣбаше да ѝ се помогне. Бѣрзо той се наведе надъ нея, впи устнн въ нейната наранена ржка и засмука отровата, която напълни неговата уста. И въ тоя мигъ, когато Бенъ Иръ още не бѣше успѣлъ да откъсне устата си отъ нейната ржка, онѣзи, които я приджружаха и които бѣха тръгнали да я дирятъ видѣха това, което Бенъ Иръ правѣше. Да, тѣ видѣха всичко, едно, обаче не видѣха, змията и смъртната опасностъ за девойката. Когато Бенъ Иръ вдигна глава, много огнени очи го стрелнаха съ своитѣ свѣтъвични погледи. Тя бѣше царска личностъ, единствената дъщеря на царя на мензитѣ, прекрасната Хуа-Нита, а тѣ—нейни тѣлохранители. И въ качество на такива, тѣ не можеха да оставятъ ненаказанъ този прости овчарь, който предъ очите на всички се подигра съ царската дъщеря и оскърби нейното царско достойнство. Никой смъртенъ не би понесълъ това. Нещастникътъ трѣбаше да умре. Тогава единъ отъ тѣлохранителитѣ опъна своя лжкъ, една отровна стрѣла профуча край ухото на спасената царкиня и се заби въ гърлите на Бенъ Иръ. Тя отвори очи и разбра, какво стана. И на свой редъ, безъ да мисли, безъ да види, че ранениятъ бѣше младъ и хубавъ момъкъ, наведе се надъ него, разкъса ризата му и впи устнитѣ си въ неговите наранени гърди. Когато отровата бѣше изсмукана, животътъ на Бенъ Иръ бѣше вънъ отъ всѣка опасностъ, така както и нейниятъ следъ ухапването. Тѣлохранителитѣ веднага дойдоха при нея и разбраха всичко.

Беръ Иръ, следователно, трѣбаше да дойде въ царския дворецъ, като скъжъ гостъ. Тя искаше това, а тя бѣше дъщеря на мъщенъ владетель.

Надвечеръ, къмъ столицата редомъ до нея, яздѣше младъ човѣкъ съ приста овчарска дреха, но съ царско достойнство. Отъ неговите очи се струеха свѣтлини. Бенъ Иръ изпитваше неземна наслада и миръ.

Младата царкиня разказа всичко на своя баща. Царьтъ на мензитѣ бѣше мѣдрецъ. Той знаеще за тоя часъ. И сега, той сѣти красотата на тоя свещенъ мигъ и прочете свѣтлите слова, които Бенъ Иръ влиса въ книгата на живота.

Бенъ Иръ разказа своята история. Царьтъ на мензитѣ не искаше да изпрати Бенъ Иръ въ своята родина. На земята бѣше станалъ единъ великъ съюзъ. Никоя земна и небесна сила не можеше да го разруши. Бенъ Иръ трѣбваше да остане при царкината. Въ тѣхното лице, дветѣ царства трѣбваше да образуватъ едно могжщо и велико царство. Въ тоя съюзъ свѣтътъ трѣбваше да познае една велика истина — истината която побеждава всичко и е непобедима. Свѣтътъ трѣбваше да познае любовъта, която спаси младата царкиня отъ отровата на змията — символъ на изопаченото женско сърдце, пленено въ лъжливитѣ птици на човѣшкото и любовъта, която спаси Бенъ Иръ отъ страшната отрова на човѣшката стрѣла — символъ на човѣшкия egoизъмъ, разрастналъ се въ ума на мѫжа.

По пжтя на човѣшкото възземане имаше една свѣтла и блестеща диря, по нея залутанитѣ деца на свѣта можеха вече да тръгнатъ, за да намѣрятъ правите пжтеки. Тази диря бѣше оставена отъ Бенъ Иръ — синъ на царя на аспертийтѣ и отъ Хуа-Нита — дъщеря на царя на мензитѣ.

Влияние на душевните прояви върху органите

(Изъ книгата на Д-ръ Алекси Карель: Човѣкътъ — той непознатъ!)

Всички състояния на съзнанието иматъ вѣроятно нѣкаквъ органчен изразъ. Душевните вълнения, както всѣки знае, се придвижаватъ съ промѣни въ кръвообращението. Тѣ причиняватъ чрезъ посрѣдството на съдовигателните нерви разширение или свиване на малки тѣ артерии. Удоволствието предизвиква зачервяване на лицето. Гнѣвътъ, страхътъ — побледняване. У нѣкои индивиди, една лоша новина може да причини свиване на сърдечните сѫдове, малокървие на сърдцето, внезапна смъртъ. Чрезъ увеличаване или намаляване на мѣстното кръвообращение, чувствените състояния влияятъ върху всички жлези, усиливатъ или спиратъ тѣхните продукти, или дори промѣнятъ тѣхните химически качества. Гледането и пожелаването на едно ястие предизвиква отдѣлянето на слюнка. Това явление става дори при липса на ястие. Павловъ наблюдавалъ върху кучета съ слюнени фистули, че отдѣлянето на слюнка може да се предизвика не отъ гледането на храната, но само отъ звука на звѣнца, ако този звѣнецъ по-рано е звѣнѣлъ презъ време, когато сѫ хранѣли животното. Душевните преживѣвания поставятъ въ движение сложни механизми. Когато се предизвика чувство на страхъ у една котка, както Саппоп е направилъ това въ единъ прочутъ опитъ, сѫдовете на надбъбречните жлези се разширяватъ, жлезите отѣлятъ адреналинъ, адреналинътъ увеличава кръвното налѣгане и скоростта на кръвообращението и поставя цѣлия организъмъ въ лично състояние — за нападение или за отбрана. Но ако симпатичните нерви сѫ изрѣзани предварително, това явление не настѫпва. Жизнените продукти сѫ се измѣнили чрезъ посрѣдството на тѣзи нерви.

Понятно е прочее, какъ завистта, умразата, страхътъ, когато тѣзи чувства сѫ чести, могатъ да предизвикатъ органични промѣни и сѫщински болести. Грижитъ засѣгатъ дѣлбоко здравето. Търговските посрѣдници, които не знаятъ да се предпазватъ отъ грижитъ, умиратъ млади. Старитъ клиники (лѣкари) дори смѣтатъ, че продължителните скърби, постоянното беспокойство, подготвятъ развитието на рака. Душевните преживѣвания предизвикватъ, у особено чувствителните индивиди, очевидни промѣни на тѣканите и жизнените сокове. Косата на една белгийка, осаждена на смърть отъ германците, побѣдѣла внезапно презъ нощта, която предшествувала изпълнението на присѫдата. Презъ време на една бомбардировка се появиль коженъ обривъ — копривна треска — на друга жена. Следъ експлодирането на всѣка бомба, обривътъ се увеличавалъ и ставалъ още по червенъ. Joltrain доказалъ, че едно морално сътресение е въ състояние да предизвика значителни промѣни въ кръвта. У хора, които сѫ изпитали голѣма уплаха, той намѣрилъ намаленъ броя на бѣлите кръвни тѣлца, спадане на кръвното налѣгане, намалено време на съсирване на кръвната плазма. Още по голѣми промѣни ставатъ въ физико-химичното състояние на серума. Изразътъ „se faire de mauvais sang“^{*} е буквально вѣренъ. Мисъльта мо-

^{*}) „Правя си лоша кръвта“ — употребявая се въ смисълъ на ядосвамъ се. (Бележка на преводача.)

же да предизвика органични поражения. Непостоянството на съвременния животъ, неспирните вълнения, липсата на сигурност, създаватъ състояния на съзнанието, които причиняватъ нервни и строежни смущения на стомаха и на червата, общо отслабване на организма и преминаване на чревните бактерии въ кървообъръщението. Колититъ*) и разитъ на бъбреците и никочния мехуръ, които ги придрожаватъ, създалечния резултатъ на душевните и морални смущения. Тези болести създали почти непознати въ общества, където животът е останалъ по-простъ и създава малко вълнения, където безпокойството е по-редко. Също така ония, които всръдът шума на модерния градъ, умъятъ да запазятъ вътрешно спокойствие, оставатъ запазени отъ нервни и органични смущения.

Физиологичните прояви тръбва да останатъ несъзнателни. Тък се смущаватъ, когато нашето внимание е насочено върху тяхъ. Също така психонализата, фиксирачки мисълта на болните върху самите тяхъ, понякога още повече ги разстройва. За да се чувствува добре, предпочтително е, да излъзвамъ отъ себе си посрещвомъ усилие, кое то не разсъжва вниманието. Душевните и органични прояви се хармонизиратъ най-съвършено, когато човекъ насочи своите способности къмъ определена цел. Обединяването на желанията, насочването на разума къмъ една единствена насока, даватъ до известна степенъ вътрешно спокойствие. Човекъ се съсръдоточава чрезъ съзерцание така добре, както и чрезъ работа. Но за него не е достатъчно да съзерцава красотата на морето, на плачините и на облациите, съвършените творения на художниците и на поетите, великиятъ постройки на философската мисъл, математичните формули, които изразяватъ природните закони. Той тръбва също да бъде човекъ, който се бори за постигането на единъ мораленъ идеалъ, който търси свътлината всръдътъмината на нѣщата, който, вървейки по пътищата на мистиката, се отказва отъ себе си, за да постигне невидимата същина на този свѣтъ.

Обединяването на проявите на съзнанието създава по-пълна хармония на органите и нервните дейности. Въ общества, където моралното чувство и интелигентността създаватъ едновременно развити, храносмилателните и нервните болести, престъпността и лудостта създаватъ ръдки. Тамъ индивидите създаватъ по-щастливи. Но когато станатъ по-напрегнати и по-специализирани, душевните прояви могатъ да доведатъ до смущения на здравето. Тези, които преследватъ единъ мораленъ, религиозенъ или наученъ идеалъ, не търсятъ нито физиологична сигурност, нито дълголѣтие. Тък се самопожертвува за него. Изглежда също, че нѣкои състояния на съзнанието причиняватъ патологични промѣни въ организма. Повечето отъ великиятъ мистици създаватъ физически и морални, поне презъ известенъ периодъ отъ живота си. При това, съзерцанието може да бъде придрожено отъ нервни прояви, които наподобяватъ тия на хистерията и на ясновидството. Често въ историята на светците четемъ описание на екстази, четене на мисли, виждане на събития, които ставатъ далече, а понякога и на левитация**). Много вели-

*) Възпаление на дебелото черво.

**) Левитация — издигане надъ земята

ки християнски мистици, споредъ показанията на тъхните другари, съ предизвиквали това странно явление. Мистикът, погълнат въ своята молитва, съвършено нечувствуителен за събитията на външния святъ, се е издигал лесно на няколко стъпки надъ земята. До сега, обаче, тези необикновени факти не съ могли да бъдат подложени на научна критика.

Известни душевни прояви могатъ да бъдат съпътствани отъ известни промъни, колкото анатомични, толкова и функционални, на тъканита и на органите. Тези органични явления се наблюдаватъ при най-различни обстоятелства, между които се намира състоянието на молитва. Подъ молитва тръбва да разбираме не просто машинално декламиране на формули, но едно мистично възнасяне, където съзнанието е потопено въ съзерцаване на иманентния и трансцендентенъ принципъ въ свята. То-ва душевно състояние не се предва чрезъ разума. То е неразбираемо за философитъ и хората на науката и е недостъпно за тъхъ. Но би могло да се каже, че проститъ хора могатъ да усъщиятъ Бога така лесно, както топлината на слънцето или добротата на единъ приятел. Молитвата, която се придружава съ органични въздействия, притежава някои особени свойства. Най-напредъ тя е съвършено безкористна. Човекъ се отдава на Бога, както платното — на художника и мрамора — на скулптора. Въ същото време той иска Неговата милост и му излага своите нужди, а най-вече тия на себеподобните си. Обикновено, излъкуванъ бива не този, кийто се моли за себе си, а кийто се моли за другите. Този видъ молитва изисква, като предварително условие, отказване отъ себе си, т. е. една твърде висша форма на аскетизъмъ. Скромнитъ, невежитъ, беднитъ съ по-способни на това себеотрицание, отколкото богатитъ и интелектуалцитъ. Така разбрана, молитвата предизвиква поне кога едно странно явление — чудото.

Въ всички страни, презъ всички времена, съ вървали въ съществуването на чудесата, въ повече или по-малко бързото излъкуване на болните — въ мястата за поклонение, въ някои светилища. Но вследствие на големия напредъкъ на науката презъ деветнадесетия векъ, това върване напълно е изчезнало. Прието е изобщо, че чудото не съществува, но че то не може да съществува. Както законите на термодинамиката правят невъзможно вънчното движение, така физиологичните закони се противопоставятъ на чудото. Такова е до днесъ още поведението на повечето отъ физиолозитъ и лъкарите. Но то днесъ не може да удържи предъ наблюденията, които притежаваме. Най-важните случаи съ събрани отъ Bureau Médical въ Лондонъ. Нашето сегашно разбиране за влиянието на молитвата върху патологичните състояния се основава върху наблюдения на болни, които почти моментално съ били излъкувани отъ различни поражения, като костна или перитонеална туберкулоза, студени гнойници, гнойни рани, лупусъ, ракъ и пр. Процесътъ на излъкуването се различава малко при различните индивиди. Често се явява силна болка. После — внезапно чувство на пълно излъкуване. За няколко секundi, няколко минути, най-много за няколко часа, раните се затварятъ, общите оплаквания изчезватъ, апетитътъ се връща. Поне кога функционалните смущения се забубватъ преди анатомичните повреди. Костните обезобразявания при туберкулозата на гръбначния стълбъ, раковите възли постепенно

още два или три дни следъ момента на излъкуваното. Чудото се характеризира главно съ крайно ускорение на органичните възстановителни процеси. Няма съмнение, че степента на заздравяване на анатомичните повреди е много по-бърза, отколкото нормалната. Естественото условие, необходимо за настижване на явлението, е молитвата. Но не е необходимо самият болен да се моли или да притежава религиозна въра. Достатъчно е някой близо до него да бъде въ състояние на молитва. Подобни факти имат големо значение. Тъкмо показватъ действителността на известни съотношения, отъ още неизвестното еество, между душевните и органичните явления. Тъкмо доказватъ обективното значение на душевните прояви, съ които хигиенистите, лекарите, възпитателите не съ почти никога мислели да се занимаватъ. Тъкмо ни откриватъ единъ новъ свѣтъ.

Устройството на големите градове стана безъ да се зачита човѣка. Формата и размѣрътъ на модерните постройки съ продуктуватъ отъ необходимостта да се получи максималенъ доходъ на квадратенъ метъръ повърхност и да се дадатъ на наемателите кантори, квартири, които да имът харесвания. По този начинъ се достигна до постройката на гигантски квадрати, които въ малко пространство побиратъ твърде големъ брой хора. Последните живеятъ въ тяхъ съ удоволствие, защото радвайки се на удобството и лукса, тъкмо не забелзватъ, че имът е отнето най-необходимото. Модерниятъ градъ се състои отъ чудовищни жилища и тъмни улици, пълни съ въздухъ, замърсень отъ пущените, праховете, бензиновите пари и продуктите на горението, оглушени отъ тръсъка на камионите и трамвайните и непрекъснато задръстени отъ голема тълпа. Ясно е, че той не е билъ построенъ за доброто на неговите обитатели.

* * *

Животът ни е повлиянъ въ твърде голема степенъ отъ вестниците. Вестникарството се създаде въ интереса на производителите, но въ никакъвъ случай не на потребителите. Напримѣръ, публиката бива убеждавана, че бѣлиятъ хлѣбъ е по-цененъ отъ черния. Брашното се пресъзва по все по-съвършенъ начинъ и така се лишава отъ най-ценените си съставни части. Но така то се по-добре запазва и хлѣбътъ се полесно приготвя. Мелничарите и хлѣбарите печелятъ повече пари. Консулаторите ядатъ, безъ да подозиратъ това, единъолнокачественъ продуктъ. И въ всичките страни, кѫдето хлѣбътъ е най-важната част отъ храната, населението се изражда. Грамадни суми се изразходватъ за търговската реклама. Така големъ брой безполезни и дори вредни хранителни и фармацевтични продукти съ станали необходими за цивилизовани човѣкъ. По този начинъ, алчността на хората, способни да насочватъ вкуса на народните маси къмъ продаваните отъ тяхъ продукти, има огромно значение въ нашата цивилизация.

(Изъ сѫщата книга)

Отзиви, вести, книгописъ

Гости отъ чужбина

Тая година бѣха дошли за Изгрѣва и Рила доста гости отъ странство, повече отъ други пѫтъ — около 50 души. Тѣ бѣха дошли специално, за да видятъ Учителя, да го чуятъ и да участвуватъ въ лѣтуването на Всемирното Братство на Рила. Гостите бѣха отъ разни страни: отъ Латвия, Франция Югославия, Швеция, Финландия и пр. Френските гости бѣха отъ Парижъ, Бордо, Лионъ, Тулуса, Алжиръ и пр. Между тѣхъ имаше и единъ университетски професоръ. Той бѣше развиълъ идеитѣ на Учителя въ Тулуса въ три сказки, които държа предъ радиото и после ги отпечатала въ отдѣлна брошура: „Свобода, равенство, братство“. Следъ като говорилъ по радиото, получилъ 150 възорожени благодарителни писма отъ цѣла Франция.

Красиви бѣха думите, които произнесе Учителятъ, когато тѣ се явиха при него следъ пристигането си на Рила. Словото на Учителя бѣше пълно съ дълбоки мисли за новите насоки на развитието и нуждите на днешния моментъ. Между другото той каза: „Подвигътъ за Любовта е най-великиятъ подвигъ въ живота! По този пѫтъ само могатъ човѣшките души да се освободятъ отъ ония вѣчни ограничения, въ които до сега сѫ живѣли. Всички сега се поканватъ на служение на Любовта безъ насилие и безъ страдания.“

Тѣ казаха, „Това, което видѣхме и чухме въ България — на Изгрѣва и на Рила — надминава това, което ни разказаха въ Франция. Братската срѣда, топлотата, новите отношения — всичко това остави неизгладими впечатления въ насъ.“

И въ речите си, които държаха на Рила и на Изгрѣва, тѣ дадоха изразъ на дълбоките преживявания, които вълнуваха душите имъ.

Каква мила картина бѣше срѣщата и бѣрзото сближаване на представители отъ различни народи въ името на една велика идея. Колко ясно се чувствуваше, че всички хора на земята сѫ близки, сродни, членове на едно семейство!

Идейното общение на народите — ето най-кжсятъ и най-сигурниятъ пѫтъ за тѣхното взаимно опознаване и единение!

И коя бѣше онай идея, която събра тукъ хора отъ разни краища на земята и ги обедини въ едно цѣло? Това бѣше следната идея: Съграждането на земята на единъ новъ свѣтъ, — свѣтъ на хармония, красота, миръ, свобода и братство!

И всички тѣ се събраха горе при свещенитетѣ, чиститѣ Рилски езера и върхове, за да почерпятъ нови сили, ново вдѣхновение отъ Словото на Учителя и отъ общение съ живота разумна природа! И съ тия нови сили тѣ слѣзоха долу, за да градятъ този новъ свѣтъ, който иде, да работятъ за тая свѣтла, красива идея, която сгрѣва душите имъ.

Писателът Стилиянъ Чилингировъ казва въ книгата си: „Какво даде българинът на другите народи“, че богоизпитството родено въ България преди хиляда години е свѣтла точка въ историята на българската култура и че даже великиятъ идеи на френската революция: „Свобода, равенство и братство“ сѫ дадени на Европа отъ богоизпитъ.

И ето, сега отново, но въ по-широкъ размѣръ, България пакъ става центъръ на нови идеи, на духовенъ тласъкъ въ свѣтъ, центъръ на единъ интензивенъ духовенъ животъ, съ творчески сили, които раздатъ нови ценности, които ще се вградятъ въ новата култура, която иде.

Прощалните думи на французите—гости (28. VIII. 1939)

Учителю!
Братя и сестри!

Отъ както сме между васъ, ние изживѣхме нѣщо, неизразимо хубаво, неизразимо велико!

Преди нѣколко години единъ измежду васъ дойде въ Франция да ни донесе едно съобщение, каквото вѣрвамъ малко хора по цѣлата земя и въ всички времена сѫ имали щастието да чуятъ.

Следователно, азъ бихъ искалъ да започна съ изпращането къмъ този братъ на нашите хубави мисли, нашата дѣлбока благодарност за всички хубави нѣща, които ни донесе.

Следъ като видѣхме Рила, следъ като видѣхме „Изгрѣва“, ние знаемъ, че всичко това, което се съдѣржаше въ неговите думи, е една велика действителност.

Така, въ този Изгрѣвъ, за който той ни е говорилъ толкова често, ние искали да обещаемъ да бѫдемъ помощници въ изпълнението на великата работа въ свѣтъ. Ние искали да помагаме, като даваме най-хубавото отъ насъ самитъ. Ние искали да помагаме по единствения ефикасенъ начинъ: чрезъ примѣра на нашия животъ.

Драги братя и сестри българи, мнозина отъ васъ сѫ ни питали, какво ни е направило най-силно впечатление при нашето пристигане тукъ. Ето отговорътъ: Това, което ни направи най-силно впечатление, не е Учителятъ, защото още когато бѣхме въ Парижъ, четейки книгите на Учителя, слушайки сказките, държани тамъ, ние почувствувахме неговата Любовь, неговата Мѣдрост, неговата красота, неговото величие.

Но това, което най-много ни порази е, че намѣрихме толкова много братя и сестри, достойни да се нарекатъ истински ученици на Учителя.

Въ първия денъ на нашето пристигане, когато прекрачихме вратите на „Изгрѣва“, ние видѣхме въ очите на мнозина отъ васъ една свѣтлина, свѣтлината на тѣзи, които не живѣятъ живота на обикновени хора.

После, когато влѣзохме въ допиръ съ всички васъ, ние почувствувахме едно излъчване на любовь, единъ нѣженъ братски вѣзоргъ, които ни трогнаха дѣлбоко.

Следъ това срещнахме Учителя. Тамъ горе, близо до това малко езеро, което ще остане за напредъ запечатано въ нашите сърдца и въ нашата паметъ, — между това езеро и планинския гребенъ, дето всѣка сутринъ поздравлявахме слънчевите изгрѣви, близо до неговата палатка, Учителятъ ни прие. Ние го поздравихме. Той произнесе нѣколко думи на любовь. Братя и сестри плакаха. Ние получихме нѣщо като едно

ново кръщение. Въ най-голъмтѣ глъбини на самитѣ на създаването на човѣкъ има спомена за това кръщение като нещо свято.

Ние сега се чувствува по- силни въ усилията си да създадемъ въ Франция едно солидно ядро на Всемирното Бъло Братьство. Ние се чувствува по силни да служимъ на Цѣлото, на Безграницния и да служимъ на хората, които сѫ създадени по образа Божи.

Роже Фаетазъ,

Докторъ по физика отъ Парижкия университетъ

За нашето дългоденствие. Нѣкои правила за спането.

Времето, което е необходимо за сънъ, зависи отъ много условия: отъ индивидуалното състояние, отъ възрастта, отъ климата и пр. Ето защо, сънътъ не може да се мѣри съ часове. Изобщо взето, човѣкътъ, както и животните, се нуждаятъ отъ повече сънъ презъ зимата, отколкото презъ лѣтото, презъ детинството повече, отколкото презъ зрѣлата възрастъ, и повече въ болно състояние, отколкото въ здраво. Най-добриятъ признакъ отъ нужда за сънъ е здравата умора, придвижена съ леностъ; това е като гладътъ за храненето. Насаждено необходимо е да спимъ повече преди настѫпването на полунощъ, защото съоредътъ много медицински изследвания, сънътъ е най-полезенъ преди полунощъ. Нервностъта и безсънието въ наше време се дължатъ до голѣма степень на обстоятелството, че съвременниятъ човѣкъ живѣе най-интензивно презъ вечерните часове.

Само следъ работа човѣкъ може да спи добре.

Значителна роля играе и леглото. Постилката не трѣбва да бѫде нито много корава, нито много мека; възглавниците да не сѫ много високи, покривката да бѫде топла, но не тежка. Въздухътъ да бѫде чистъ. Добриятъ сънъ изисква открытие въздухъ.

Отъ голѣмо значение за добрия сънъ е качеството и количеството на храната, кояго вземаме особено вечеръ. Много хора не могатъ да спятъ, ако сѫ вечерили съ мясо, вино и кафе. Фасулътъ сѫщо нарушива сънъ. Сладко се спи само следъ скромна вечеря отъ хлѣбъ (не топълъ), сирене или плодове.

Особено важно е да сѫ затоплени краката. Човѣкъ, който лѣва въ студено легло, се свива и нарушива правилното си храносмилане и кръвообращение.

Добриятъ сънъ изисква изтеинато тѣло, по възможность малко извѣрнато на дѣсно. Ония, които спятъ изцѣло на гърба си, сънуватъ лоши сънища. Това се дължи на обстоятелството, че вътрешните органи налягатъ върху гръбначния стълбъ. Спането на дѣсната страна има преимуществото, че така сърдцето работи по-спокойно.

По-голѣмо значение отъ всички външни обстоятелства за добрия сънъ има нашето душевно състояние. Мжката, възбуденото мислене и т. н. нарушиватъ по-силно сънъ отъ всичко друго. Щомъ легнешъ, трѣбва да изпъдишъ всички мисли и тревоги.

Изъ в. „Дневникъ“

Единъ необикновенъ сънъ.

Четвъртъ вѣкъ ни отдѣля отъ Сараевския атентатъ, на който станаха жертва австрийскиятъ престолонаследникъ принцъ Фердинандъ

и неговата съпруга графиня Хохенбергъ. Не е безинтересно, по случай годишнината отъ тоя фаталенъ за Европа денъ, да се знае историята на необикновения сънъ на виенския епископъ д-ръ Жозефъ Ланий, който е билъ единъ отъ възпитателите на престолонаследника. Д-ръ Ланий разказва, че въ този трагиченъ денъ, 28 юни 1914 г., въ 3.30 часа се пробудилъ внезапно отъ страшенъ сънъ.

Сънувалъ, че става рано сутринята и върху масата, между другата кореспонденция, намѣрилъ единъ голѣмъ трауренъ пликъ съ герба на престолонаследника. Отворилъ плика и извадилъ единъ листъ, върху който била нарисувана широка улица. На задното седалище на единъ автомобилъ ясно личели наследникътъ на престола, неговата съпруга и, срѣщу тѣхъ, единъ генералъ. До шофьора седѣлъ единъ офицеръ. Отъ дветѣ страни на улицата многобройна тълпа. Изведнажъ той видѣлъ, какъ отъ една странична улица изкочили двама младежи и стреляли срещу принца. Въ писмото било писано следното: „Драги д-ръ Ланий, съ настоящето Ви съобщавамъ, че днесъ въ Сараево, заедно съ жена си, ще стана жертва на политически атентатъ. Помнете ни въ молитвите си и обичайте и въ бѫдеще, както до сега, нашите клети деца. Поздравлявамъ ви сърдечно: принцъ Францъ Фердинандъ. Сараево, 28 юни 1914 год., 3.30 часа сутринята“.

Епископътъ билъ толкова развлънуванъ, че веднага следъ като се пробудилъ, седналъ на масата и написаль това, което сънувалъ, заедно съ точния текстъ на писмото, като направилъ и скица отъ сцената на трагедията. После повикаль старата си майка и единъ приятель, който билъ на гости у него и заедно съ тѣхъ се помолилъ за здравето на принца и неговата жена. Следъ това повикаль двама свидетели и въ тѣхно присъствие преписалъ писмото съ тѣхните подписи и го изпратилъ на братъ си Едуардъ.

Всичко това се случило сутринята на 28 юни 1914 год. Въ 3.30 часа, т. е. 12 часа следъ необикновения сънъ, виенскиятъ епископъ получилъ съобщение за атентата и за трагичния край на престолонаследника. изъ в. „Зора“.

Ходене по огънь. Единъ интересенъ наученъ опитъ въ Англия.

Въ английското списание „Природа“ се съобщава следниятъ интересенъ случай:

На 17 септември т. г., въ Каршалтонъ, Сюрей, Англия, е била направена една демонстрация съ ходене по огънь, предъ секцията за психични изследвания при Лондонския университетъ и предъ други хора на науката. Между присъствуващите били и следните лица: Проф. Ч. Р. Дарлингъ, физикъ; д-ръ Т. Е. Банксъ отъ болницата св. Вартоломей; Г. Смитъ, отъ лондонския колежъ за хигиена и тропическа медицина; Р. С. Ламбергъ, редакторъ на Листенеръ; Дигба Моинахъ, редакторъ на вестника на болницата св. Вартоломей; и проф. Ч. А. Ранетъ, отъ болницата св. Мария.

Опитътъ билъ направенъ при най-строга научна контрола. Присъствуващите учени били много доволни отъ това, че никаква измама не била възможна. Преди да започне демонстрацията, Куда Буксъ билъ подложенъ на медицински прегледъ. Най-подробно били прегледани краката му. Намѣрили, че кожата на ходилата му била мека и суха

измили му краката, и водата била анализирана; оказало се, че никакви химикалии не също били приложени къмъ краката. Фотографирали краката му преди и после демонстрацията. Изследването показало, че температурата на краката била същата, както преди, тъй и после ходенето по огъня. Краката били изследвани веднага следъ опита и втори път следъ 40 минути; не били намърени никакви следи отъ изгаряне. На ходилото на дъсния кракъ било прилепено малко парче пластиръ отъ цинковъ оксидъ. Пластирът останалъ неповреденъ, въпреки това, че той се е допиралъ до температура близо 120 градуса Целзиусъ.

Дигбай Моинахъ и Морисъ Шипенъ пожелали въ интереса на науката да направятъ сами опитъ, като стъпятъ въ огъня и видятъ, какво е станало съ него; и двамата се опарили добре; по краката имъ излъзли голъми пришки. Ученитѣ хора хвърлили въ огъня разни работи, и тъ всички били изгорени отъ силния огънь. Огънът биль разпаленъ въ една вада 4 метра дълга, 2 метра широка и 20 сантиметра дълбока. Босъ, Куда Баксь преминалъ по огъня два пъти, бавно, безъ да тича. Опитът е билъ много строгъ: презъ всичкото време огънът е билъ раздухванъ, да не би пепельта да биде нѣкаква препградка между краката и огъня. Куда Буксь не постилъ преди да направи своя експериментъ; напротивъ, по желанието на комисията, направилъ предварително закуска. При това, ходенето не било направено въ нѣкакво състояние на екстазъ, а при най-normalno състояние на съзнанието.

Изъ в. „Слово“

„Пътът на звездата“, отъ Георги Радевъ. Издание на книгоиздателство „Братство“, Севлиево, г. 1939. Цена 25 лв. Доставя се отъ книгоиздателството.

Ето една ценна книга, която има важно предназначение въ нашия културенъ животъ. Часть отъ съвременната интелигенция се намира на кръстопътъ, както по научнитѣ и философски пъпроси, тъй и върху общественитѣ, а други живѣятъ съ оistarѣлитѣ вече материалистични схващания на 19. вѣкъ. Но времето върви, тече безспорно по своя вѣченъ пътъ. Съзнанието на човѣка постоянно се разширява, предъ него се откриватъ нови хоризонти. Всѣки вѣкъ носи свойтъ нови идеи, които съ плодотворни, необходими и жизнени за дадената и идващата епохи.

Целът на тая книга е, именно, излагане отъ едно ново гледище разнитѣ въпроси на науката и живота. И това схашане, което авторътъ излага, не е случайно, но то е именно новото, до което е дошълъ идеяниятъ животъ на човѣчеството въ пътя на своето развитие. Това е новата свѣтлина, която почва да блести въ културния животъ на човѣчеството и която е призвана да съгради нови негови форми — разумни, красиви и хармонични.

И статийтѣ въ тая книга съ тъй разнообразни, че тѣ засъгатъ всестранно живота. Почти нѣма по-важна областъ, въ която да не е надникнала авторътъ и да не е хвърлила изобилна свѣтлина!

Тукъ съ разгледани отъ една страна научни въпроси, а отъ друга страна въпроси обществени и мистични. Въ тѣхъ се говори за енергията на атома, за лоста на Архимеда, за животния магнетизъмъ, за физиогномиката, за сферата на Уранъ, за съння на Небукадненцата въ свръзка

съ историчните епохи, и пр.. Стилътъ, макаръ и чисто наученъ, е богатъ съ образи, сравнения, цвѣтистъ, лекъ и увлекателенъ.

Препоръчваме я на всички, които искатъ да се издигнатъ до по-широкъ и по-свѣтълъ мирогледъ и да се ориентиратъ всрѣдъ днешната епоха, — тъй важна като завой между две култури.

Всѣка статия на книгата подбужда мисъльта къмъ активна работа.

Пѣсень надъ равнинитѣ — Разкази отъ Буча Бехаръ. Ц. 15 лв. Доставя авторката; „Царь Асенъ“ 56, Ст.-Загора. Сюжетитѣ на тия разкази сѫ почерпени почти изключително изъ селския животъ. Но авторката далечъ нѣма за цель да рисува само външно народния битъ. Тя се интересува преди всичко отъ човѣка, отъ неговия животъ, отъ неговите душевни преживявания, които сѫ въ края на краишата общи за всички.

И темитѣ на тѣзи разкази сѫ така подбрани, че винаги разказватъ нѣкои свѣтли или тѣмни страни отъ човѣшката душа, които карать читателя да се вгледа въ себе си и да се замисли за ония малки, често паки незначителни нѣща, които, въпрѣки своята природна незначителностъ, опредѣлятъ по такъвъ сѫдбоносенъ начинъ живота на човѣка.

Въ тоя смисъль тѣзи малки разкази сѫ, наистина, богати по съдѣржание, защото будятъ размисъль и предизвикватъ дѣлбоки отзиви въ сърдцето на човѣка. Препоръчваме книгата „Пѣсень надъ равнинитѣ“ на нашитѣ читатели, които, надѣваме се, ще я оценятъ.

х

Библиотека „БЕЗСМЪРТНИ МИСЛИ“. Първа книга — **ЖАНЪ ЖАКЪ РУСО** по Роменъ Роланъ. Цена 60 лв. подвързана; стр. 242. Издателъ Светославъ Славянски — ул. 6. Септемврий, 12. — Една библиотека, която върви въ стилъ съ времето. Има за главна цель да даде на свѣта въ хубави томове, отъ около 250 стр. всѣки томъ, най-ценното отъ живота и дѣллото на голѣмитѣ свѣтовни личности отъ миналото и днешно време. Всѣки томъ ще изнесе единъ авторъ, разгледанъ отъ нѣкой съ времененъ свѣтовенъ писателъ. Библиотеката е международна. Излиза почти въ всички страни по земята. Въ първата редица отъ тази библиотека ще бѫдатъ засегнати 12 голѣми личности — *Ruso, Волтеръ, Шопенхауеръ, Нитче, Толстой, Дарвинъ, Фройдъ, Монтенъ, Наполеонъ, Спиноза, Паскаль, Макиавели*, всѣка отъ които ще бѫде представена отъ единъ сѫщо така много голѣмъ писателъ на днешното време. Така *Ruso* ни се предлага отъ перото на *Роменъ Роланъ, Волтеръ* отъ *Andre Mороа, Шопенхауеръ* отъ *Томасъ Манъ, Нитче* отъ *Хайнрихъ Манъ, Толстой* отъ *Стеванъ Цвайгъ* и пр. Авторитѣ въ подробно е се изнасятъ живота и дѣллото на разглежданата личность. Есето е последвано отъ подбрани най-характерни кѣсове отъ съчиненията на засегнатите велики личности.

Тази международна библиотека е крайно практична и полезна, защото никой човѣкъ днесъ, застъпъ съ толкова много работа главно около своето препитание, не е въ състояние да прочете оригиналнитѣ съчинения на тия безчетъ свѣтовни труженици на човѣшката култура.

На бѣлгарски излѣзе вече първата книга — *Ruso*. Тя се чете на единъ дѣхъ, защото е написана хубаво и преведена изящно. Доставя се отъ издателството и отъ всички по-голѣми книжарници въ страната. Наскоро излиза и втората книга — *Волтеръ* по *Andre Mороа*. Препоръчваме тази ценна библиотека на нашитѣ читатели.

Д-ръ Е. К.

Manifestation du Divin en l'homme

Aujourd'hui plus que jamais, il nous faut une juste conception de la vie. Mais il est impossible de comprendre exactement la vie si l'on ne comprend pas l'amour, parce que l'Amour est l'auguste principe dont elle découle. Toutes les tentatives faites dans le but de comprendre la vie en dehors de l'amour et de l'édifier sur une autre base doivent fatallement échouer. L'expérience acquise sur ce point jusqu'au jour d'aujourd'hui le prouve amplement.

Voilà pourquoi, si nous ne comprenons pas l'Amour Divin, dont la vie est née et qui a déposé en elle toutes les conditions de croissance et de développement, nous serons loin de la réalité de la vie, de son essence — nous ne pourrons qu'errer à la suite de ses ombres. Sur l'amour et non sur ses ombres : l'instinct de la continuation de la race, l'instinct de la conservation de soi-même, de l'association etc. reposent, si l'on y regarde sérieusement, les rapports entre hommes et femmes, entre pères et mères, entre enfants et parents, entre frères et soeurs, entre maîtres et élèves, entre sociétés et peuples. L'amour est et reste la vraie base de la vie. Et c'est précisément ce que l'on doit reconnaître aujourd'hui. Il faut que l'on cesse de concevoir la vie du point de vue animal, comme lutte pour la vie, mais il s'agit d'en saisir l'essence profonde, qui est renfermée dans l'amour. C'est dans ce but uniquement que l'homme est venu sur la terre — pour apprendre à voir la vie dans la lumière de l'amour, pour en appliquer les lois et pour se mettre au service du bien, qui est entretenu par l'amour.

Une bonne partie de l'humanité désire aujourd'hui que le monde s'améliore. Mais en lui-même, le monde est en bon état. Malheureusement, beaucoup de choses de création purement humaine s'y sont glissées. Et ce sont ces choses justement qu'il faut à tout prix déraciner. Il existe dans le monde une foule d'erreurs humaines tant de nature physique que mentale et émotionnelle. Si les hommes pouvaient s'en affranchir et ne laisser agir en eux que le Divin, c'est-à-dire l'Amour, le Règne de Dieu s'établirait immédiatement sur la terre. Tous ceux qui ont pu arriver à cette compréhension sont, dans le monde, les gens véritablement raisonnables.

Dernièrement, le président des Etats-Unis d'Amérique envoya aux chefs des Etats autoritaires un message dans lequel il leur posait la condition suivante : de consentir à ne pas attaquer les Etats petits et faibles, et que de son côté il ferait lui tout son possible pour qu'ils soient aidés économiquement. Dieu a depuis longtemps envoyé aux peuples son message qui dit : «Si vous m'écoutez et que vous ne vous tourmentiez pas les uns les autres, Je vous bénirai. Mais si vous transgressez ma Loi, Je laisserai agir contre vous la loi que vous appliquez à l'égard des autres peuples».

Toutes les souffrances, toutes les maladies et infirmités — personnelles et sociales — qui font le tourment de l'humanité, sont le résultat de la violation de la loi de l'Amour. Il faut une fois pour toutes que l'homme reconnaissasse cette chose et cesse d'enfreindre l'auguste loi. Le fait que les

autres ne valent pas mieux que lui ne doit pas lui être une entrave. Parce que toutes les imperfections des autres sont en lui comme toutes leurs vertus y sont également. Par conséquent, l'homme n'a pas le droit de parler des défauts du prochain. Le seul droit qu'il ait, c'est de se corriger lui-même. Et cela est indispensable vu que l'amélioration des individus distincts aura pour conséquence l'amélioration de tout le monde humain. Mais si les individus ne s'amendent pas, il ne se fera pas non plus de changement en bien dans le monde humain.

Aussi les grands Maîtres de l'humanité ont-ils prêché avant tout la réforme individuelle. C'est la tâche de chaque âme humaine. Cependant bien des gens religieux attendent pour opérer cette réforme que l'Esprit vienne en eux. C'est mal comprendre la question. Dieu a tout déposé en l'homme au moment même où il l'a créé. La venue du Christ a eu pour but de réveiller le Divin déposé du commencement en chaque homme, de lui donner l'impulsion de se manifester pour qu'il reprenne de nouveau le vrai chemin de la vie. Les gens d'aujourd'hui ont dévié de ce chemin. Il faut qu'ils parcourent en sens inverse l'angle de la déviation et qu'ils reprennent de nouveau le droit chemin.

Ce que l'on doit donc avant tout et uniquement faire comprendre aux gens, c'est qu'ils donnent au Divin, qui est déposé en eux dès le principe, la possibilité de se manifester sans entraves. Ils doivent lui donner libre cours en eux. Tous les êtres bons, tous les grands êtres qui ont entrepris la rééducation de l'homme travaillent à ce réveil du Divin. Et tous les hommes d'Etats contemporains, dont la mission est de guider les destinées des peuples dans les temps difficiles d'aujourd'hui, doivent écouter les suggestions du Divin et s'y soumettre. Il est vrai qu'en ce moment la situation des gouvernants n'est pas facile: tout le monde s'en rend bien compte. Il y en a beaucoup parmi eux qui saisissent clairement qu'une guerre future serait un épouvantable fléau. Ils savent qu'il ne restera même pas le souvenir des grands villes où se trouvent assemblées les valeurs matérielles et culturelles des peuples depuis des siècles — qu'elles seront au ras du sol. Ils savent que dans une guerre, c'est la fleur de la nation qui périra — c'est-à-dire ce qu'il y a de plus sain, de plus capable, de plus apte en ce qui concerne la vie et le travail productif. Ils savent qu'une telle guerre si pleine d'horreur — vers laquelle les peuples s'acheminent cependant malgré tout, comme s'ils y étaient poussés par quelque fatalité sera suivie d'une terrible décadence — et qu'il faudra très probablement des siècles pour que tout soit créé à nouveau. En apparence ni les Etats constituant le bloc démocratique, ni les Etats autoritaires ne désirent la guerre. Les gouvernants des grandes Puissances ne laissent pas échapper l'occasion de manifester par de grands mots leur volonté en faveur de la paix. De fait, cependant, ni les démocraties, ni les dictatures ne font rien d'essentiel pour prévenir un futur conflit armé. Parce que les uns et les autres défendent leurs intérêts égoïstes. A la tête des peuples doivent se trouver des dirigeants ayant en vue non seulement les intérêts de leur peuple mais de tous les peuples. Il faut que paraissent des gouvernants qui, étant guidés par un sentiment de haute Justice, mènent une politique internationale reposant sur la conception que les peuples — petits et grands — sont des organes d'un organisme humain général, et que, par conséquent, un peuple ne peut se développer au compte et au détriment d'un autre peuple.

D'ailleurs, si l'humanité n'avait été livrée qu'à elle-même, s'il avait été donné aux peuples de se gouverner eux-mêmes, il y a longtemps qu'il n'en serait plus resté trace sur la face de la terre. Si cela n'a pas eu lieu, c'est parce qu'il y a un monde de haute raison au-dessus du monde humain. C'est lui qui régularise toute l'activité humaine et tient en équilibre le système du monde des hommes. Pour les gens, ce monde est invisible, mais cela ne veut pas dire qu'il n'existe pas. Ce monde est au dedans de nous. Les êtres raisonnables qui l'habitent disposent d'une force si prodigieuse, ont des moyens si extraordinaires qu'il est impossible de s'en faire une idée. S'ils le désirent, ils peuvent endormir l'humanité contemporaine et la rendre inoffensive. Mais ils savent que c'est inutile car immédiatement après leur réveil, ils continueront dans le même sens, du point où ils s'étaient arrêtés. Le monde spirituel veut nous mettre en demeure de commencer au plus tôt à penser d'une autre manière. Il veut nous forcer à agir conformément à ses lois non par violence de sa part, mais librement et par conviction intérieure. Si l'on arrivait à se lier avec ce monde, on comprendrait qu'il est absolument juste et qu'il a en vue le droit de tous les hommes, de tous les peuples. Il veut que tous les hommes, que tous les peuples soient libres. Les peuples qui ne veulent la liberté que pour eux-mêmes, sans hésiter à subjuger d'autres peuples, sont en opposition évidente avec ce monde.

Et la volonté de ce monde est que chaque homme ait la liberté de se manifester. Par liberté nous entendons qu'il faut donner à chacun la possibilité de manifester le Divin en lui. En Le manifestant librement, en manifestant le Divin déposé en son âme dès le principe, l'homme sera véritablement utile à son peuple, à toute l'humanité, à tout l'univers.

Que le Divin ait des conditions de manifestation en l'homme, qu'il lui soit donné libre cours dans la vie humaine, voilà ce qu'exigent les temps nouveaux.

Редакцията доставя книгите:

ЛИЦА И ДУШИ

(Физиогномични портрети)

отъ ГЕОРГИ РАДЕВЪ, срещу 30 лв.

„ЛЪКУВАНЕ ЧРЕЗЪ ЦВЪТНИТЕ ЛЖЧИ“

отъ А. ОСБОРНЪ-ЙИВСЪ, срещу 20 лева

ТРИНАДЕСЕТА ГОДИШНИНА на сп. **ЖИТНО ЗЪРНО**

Продължава се подписката за записване абонати за ТРИНАДЕСЕТА годишнина на списание „ЖИТНО ЗЪРНО“, която почна от Януарий 1939 година.

Абонаментът остава и занапредъ 80 лв.—най-малкиятъ за той родъ списания.

Редакцията на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“ постоянно се стреми да подобри списанието, да обогати неговото съдържание. То, обаче, разчита на подкрепата на своите абонати. Нека тъй не само на време да платятъ абонамента си, а и да запишатъ всръдъ своите приятели и познати поне по още единъ абонатъ. Нека посъять поне едно „ЖИТНО ЗЪРНО“! Това е една благородна работа, която и тъхъ ще възнагради.

„ЖИТНО ЗЪРНО“ работи за изграждане на единъ новъ мирогледъ, отъ който ще се роди бдещата култура на братството между човѣцитетъ. Ето защо, който разпространява списанието, спомага за разпространяване свѣтлината на Новото Учение, спомага за насаждане на новото семе, което Съячътъ така обилно пръска.

Всичко се изпраща на адресъ: „ЖИТНО ЗЪРНО“
Пощенска кутия № 270 — София

Суми се пращатъ чрезъ пощенска чекова сметка № 1597
Всѣка изплатена сума трѣбва да бѫде придружавана съ писмо.

Adresse de la revue occulte: „JITNO ZERNO“
Boite postale № 270
SOFIA (Bulgarie)

Abonnement pour l'étranger 150 Levas ou 2 Doll.